

Kostol sv. Jozefa, robotníka

2015

ROK
ZASVÄTENÉHO
ŽIVOTA

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 17

September 2015

číslo 7

Pochod za život 2

Dar života

Najväčším darom, ktoré obsahuje každé Božie povolanie, je dar života. Povieť si: A čo dar viery? Dar krstu? Áno, sú to veľké dary, ale ani jeden z týchto darov by sme nemohli prijať, keby sme nežili. Ak chceme hodnotne žiť svoj život, potrebujeme sa učiť ho žiť. Naším učiteľom je sám Boh v osobe Ježiša Krista, ktorý prijal ľudskú prirodzenosť. On sám nám pomáha žiť svoj život v radosť a v plnosti a nepremárňiť tento veľký dar. Sme povinní si ho chrániť ako aj chrániť životy iných od počatia až po prirodzenú smrť. Všimnime si, ako Boží nepriateľ útočí na dar života už od samého začiatku, od materského lona. Ani Spasiteľ nebol od toho uchránený. Aj na jeho život číhal kráľ Herodes, ktorý dal pozabíjať všetkých chlapcov v Betleheme a v jeho okolí. A tento útok na život neprestáva. Vidíme, ako sa dnes v spoločnosti posúva myslenie a morálka. Na jednej strane silný individualizmus až zbožštenie osoby, na druhej strane neúcta až opovrhnutie životom. Najviac si to odnášajú tí najbezbrannejší, nenarodené deti. Pekne to vystihla Matka Tereza: „Ono musí zomrieť, aby si ty mohol žiť ako chceš.“ Aj o tom je Pochod za život teraz v septembri. Vrátiť sa ku základným prirodzeným hodnotám znamená vrátiť sa k Darcovi života. Byť mu vďačný za život nás nemôže nechať ľahostajnými.

d. o. Marek Hnat

meditačná snímka: M. Magda

OBSAH**ÚVODNÍK**

Dar života 2

KATECHÉZA

Veni Sancte 3

Homília na 23. nedeľu, rok B 4

Homília sv. Anna, Mons. Duda 6

ROZHOVOR

Rozhovod. o. M. Hvizdoš 8

Rozhovor Monika Štampfelová 10

NÁZORY A SVEDECTVÁ

50 r. od úmrtia o. b. Vojtašáka 12

Neľudská ekonomika 15

Horúce leto 15

Rodina - obraz lásky Boha 16

SPEKTRUM MLADÝCH

Keď som mala šesťnásť 20

Pieseň vďaka 23

Úroda našich slov 24

Máš problém? (37. časť) 25

Ahoj, deti! 26

Trampoty v manželstve (95. časť) 28

Ohlášky 28

Stalo sa, stane sa 28

Prehľad bohoslužieb 30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda

Vnúťorná predná: M. Magda

Vnúťorná zadná: M. Magda

E. Jenča

Vonkajšia zadná: Mgr. J. Iskrová

Š. Pavlík

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Vítaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

Mgr. Marek Hnat so spoločenstvom redakcie

Jazyková úprava: Mgr. Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda**Kontakty:** Tel.: 051/79 16 235; 79 16 116**www.vitaz.rimkat.sk**e-mail: **vitaz@rimkat.sk,****spektrum@rimkat.sk**číslo účtu: **5037445647/0900****Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.**

snímky: Martin Magda

HOMÍLIA

na 23. nedeľu, rok B

Ponúkame vám pre duchovné obohatenie sa homílie nášho rodáka, kňaza Mgr. Jána Biroša.

Keď ich duchovný otec doniesol do redakcie, veľmi som sa potešil, lebo nám do nášho duchovného života pribudne aj jeho dlhoročný pohľad na našu vieru cez vysluhovanie sv. omší, zložených z bohoslužby slova a bohoslužby obety.

„Tak už konečne prehovor!“

Snaha zaobísť sa bez Boha nie je v ľudských dejinách nová. I dnešný svet si niekedy nahovára, že Boha nepotrebuje. No potom je len pochopiteľné, že sa v ňom vyskytuje toľko necitlivosti a hrubosti voči druhým. Tomuto náporu neunikneme ani my. Musíme sa s ním vysporiadať a dnešná nedeľa nám ponúka výdatnú pomoc. Ale najprv si všimnime, čím sme sa práve v tomto ohľade k iným previnili. Drahí bratia a sestry, dnes sme počuli o uzdravení nemého človeka. A ja vám hneď na začiatku položím otázku: Koľko je vás detí a mladých nemých, a to skutočne nemých pred Pánom Bohom?

Mnohí sú veru nemí, pretože sa nemodlia, mnohí sú nemí preto, lebo Pánu Bohu nepoďakujú a mnoho je medzi nami nemých, lebo Pána Boha o nič neprosia. Mnoho chlapcov a dievčat je nemých v tom, že nehovoria pekne a slušne. A ako si na tom ty? Nemusíš tiež čakať na zázrak, kým ti Pán Boh povie: „Tak už konečne prehovor!“ Len sa pozri do zrkadla. Máš ústa, jazyk, oči, uši, ktoré ťa nabádajú k tomu, aby si vedel, kedy máš pozdraviť, poďakovať sa, usmiať sa a prehovoriť. Len nebuď nemý! Pane ja nemôžem hovoriť, preto som ti vďačný a

preto budem užívať tento dar denne v modlitbe. Vždy, keď budem o niečo prosiť, ďakovať, vtedy, keď navštívim starých a chorých, aby som ich potešil, aby mali radosť. To bude moja vďačnosť za to, že nie som nemý, Pane Ježišu.

Drahí moji, sú modlitby spoločné, základné, ktoré vie každý veriaci, sú tiež modlitby osobné, vlastné, ktoré si môže vytvoriť každý z nás. Uvediem vám ako príklad rannú modlitbu pápeža Jána XXIII.

Nebeský Otče, vďaka ti vzdávam, že som sa po odpočinku znova prebudil, čo je tvojím darom. Môj znovu prebudенý život je celkom tvoj. Celý nasledujúci deň chcem tak konať, ako to konával tvoj jednorodený Syn, keď chodil po zemi, všade činiaci dobro. Každého človeka, ktorý sa so mnou stretne, posielam

na seba samého. Nech nikdy nestratím sebaovládanie, nech nikdy nie som neprívetivý a urážajúci, ale príjemne srdečný. Nech je vo mne aj iskierka humoru, ktorý je tak veľmi potrebný. K tomu všetkému prosím o tvoju pomáhajúcu milosť skrze Ducha Svätého. Napokon dovoľ, aby som každého aspoň o krôčik priviedol bližšie k tvojmu Synovi skrze Pannu Máriu. Amen.

Túto modlitbu zostavil Ján XXIII pre seba. Nechcel ju zverejniť, ale na prosby svojich blízkych dal k tomu zvolenie. Je pre nás povzbudením a príkladom. Učí nás, ako môžeme spojiť svoj rozhovor s Bohom so svojím všedným životom. Bolo by mylné, keby sme sa báli v modlitbe spomenúť na naše všedné povinnosti. Nič nie je z nášho rozhovoru s Bohom vy-

lúčené. Každý človek by sa od nás odvrátil, keby sme ho v rozhovore unavovali svojimi starosťami, ale Boh je stále pripravený o nich s nami rozprávať, potešiť a povzbudzovať nás. Pretože Boh je Láska.

Pán Ježiš nás naučil modlitbu „Otče náš...“ a prosby tejto modlitby nás oprávňujú, aby sme naplno zapojili do svojho rozhovoru s Bohom celý náš všedný deň. Predmetom našej modlitby nie je len Boh sám, ale všetci naši blížni i my sami. Veľké prikázanie lásky k Bohu i k blížnemu nás má viesť celým dňom.

mi ty, aby som v ňom videl brata. Nech sa v mojich slovách a činoch prejavuje voči každému láska Kristova. Nech sa nikto nevzdiali odo mňa tak, aby nedostal aspoň dobré slovo. Nech sa viem vžiť do situácie iného, zabúdajúc celkom

Pán Ježiš nás naučil modlitbu „Otče náš...“ a prosby tejto modlitby nás oprávňujú, aby sme naplno zapojili do svojho rozhovoru s Bohom celý náš všedný deň. Predmetom našej modlitby nie je len Boh sám, ale všetci naši blížni

snímka: Martin Magda

i my sami. Veľké prikázanie lásky k Bohu i k blížnemu nás má viesť celým dňom. Dokážeme tak poprosiť ako pápež Ján? Už ste niekedy prosili Boha, aby vám dal umenie vžiť sa do situácie druhých, napríklad do situácie vášho neprajníka? Aby sme dokázali zabudnúť na seba? Toto vedeli svätci. Na toto myslel Ján don Bosco, keď pripomínal svojim chlapcom, aby sa nohami dotýkali zeme a svojím srdcom neba. Táto modlitba pomohla Angelovi Roncallimu, že si postavil za cieľ usmievavý sebazápor. A zdá sa, že práve takejto modlitby je dnes veľmi, veľmi zapotreby.

V evanjeliu dnešnej nedele sme počuli o uzdravení hluchonemého. Všetci sme niekedy hluchí, alebo nemí. Nepočujeme bratov, nedokážeme potešiť a mlčíme. Sme chromí, lebo nedokážeme nájsť brata a ukázať mu svoje pochopenie, sme akýsi uzavretí, príliš kostolne izolovaní. Naša zbožnosť málo posväcuje svet a preto jej niečo veľmi chýba.

Pristupujme ochotne ku stolu Božieho slova. Pokúsme sa denne zamyslieť nad Božím slovom. Neľakajme sa s Bohom rozprávať o tom, čo nás čaká a stretáva. Pristupujme často k stolu Tela a

Krvi Ježiša Krista a pokúsme sa hovoriť vlastným jazykom. Liturgia by nebola úplná, keby v nej chýbalo naše vlastné slovo. Preto sú pri svätej omši aj pauzy, kedy kňaz nehovorí, aby sme svoje vlastné úmysly mohli povedať my sami Pánovi Ježišovi. Využívajme tieto pauzy.

Prosme dnes pri tejto Ježišovej obeti, aby nám dal reč, otvoril uši, uviedol do pohybu naše chromé, alebo lenivé a nedbalé nohy a aby nám otvoril oči a rozviazal náš jazyk, aby sme lepšie videli svet i svojich blížnych. Amen.

Mgr. Ján Biroš

Homília zo slávnostnej sv. omše odpustu sv. Joachima a Anny

Slávnostným kazateľom bol Mons. Ján Duda, súdny vikár Spišskej diecézy

Drahí bratia a sestry!

Som rád, že ste prišli na toto miesto. Toto miesto nazývam, že je to „genius locci“ to znamená isté sakrálné, výnimočné miesto. Ja sám som tu chodieval od detstva, bol som tu ešte ako chlapec. Teda poznám, ako to tu šlo a vyvíjalo sa. Tu je niekde hranica medzi Šarišom a Spišom. Tu niekde na tomto mieste, ba vlastne tu priamo už roku 1632, ak sa nemýlim, grófka Anna Csaikyová nechala postaviť kaplnku, ktorá sa pomaličky rozrástla. Tu chodievali predkovia z blízkeho i ďalekého okolia, aby pri svätej Anne, starej matke Pána Ježiša, ktorej bolo toto miesto a je toto miesto zasvätené, nabrali sil do ďalšieho života, do ďalších skúšok. Ale aj v minulosti boli taktiež oni sami na tomto mieste podrobení mnohým skúškam.

Preto som rád, že ste prišli na toto miesto. Ale napriek tomu trochu mi nedá a aj môj príhovor je poznačený včerajšou tragickou udalosťou. Myslím, že i Spišská diecéza vôbec a celé Slovensko a Európa žijeme náročné výkyvy počasia. Nedávno sa stala tragédia v Slovenskom raji, potom v Poprade, v najväčšom meste našej Spišskej diecézy tie pohrebne obrady, ktoré na jednej strane naozaj boli veľmi smutné, keď človek sa lúči s človekom, ktorého poznal, ktorý mu bol blízky a na druhej strane to zverujeme Pánu Bohu v nádeji toho, v čo všetci veríme, že život smrťou nekončí, že život pokračuje.

Preto drahí bratia a sestry, myslím si, že by sme sa mohli zhodnúť v tom, že dnes chceme na tomto mieste pri svätej Anne prosiť Pána Boha o dar plaču. Plač, drahí bratia a sestry je dôležitým dorozumievacím prostriedkom medzi dieťaťom a jeho rodičmi, ba dokonca prvý výkrik a plač dieťaťa, to je plač, ktorý je znakom života. Keď dieťa, ktoré prišlo na svet, zaplače, dokazuje, že žije. Ale aj neskôr,

vždy, keď si dieťa nebude vedieť s niečím rady, začne plakať a hneď príde pomoc otca, alebo matky. Plač a slzy sa môžu stať dôležitým dorozumievacím prostriedkom aj medzi človekom a Bohom, medzi nami a Bohom.

Vo Svätom písme sa píše o Jóbovi, ktorý bol veľmi postihnutý nešťastím. Stratil všetky svoje deti, všetok svoj majetok, stratil zdravie a ocitol sa v hrozných dňoch svojho života. Takto bedákal, ba dokonca preklínal deň, kedy sa narodil. Vieme si predstaviť, čo mohol tento človek cítiť. Citujem: „Bár by zhynul deň, v ktorom som sa narodil, aj noc, keď povedali, chlapca počala. Čo v lone matky som hneď vtedy neumrel.“ A keď si prečítate celú tretiu kapitolu knihy Jób, dozviete sa ďalšie strastiplné veci. Jób sa pýtal Pána Boha vo svojom utrpení veľmi priamo a odvážne. Je ako dieťa, ktoré rukami búši do svojho otca, lebo sa nevie zmieriť s tým, čo ho postihlo. Áno, môžeme volať k Bohu a pýtať sa ho, prečo je tu ľudské utrpenie a smrť? Prečo sú tu nešťastia? Prečo existuje aj utrpenie detí? Takto sa z našich otázok Bohu stane vlastne modlitba. A modlitba, to je už rozhovor s Bohom. Jóbovi sa plač nad vlastným utrpením a biedou stal modlitbou. Niečo podobné prežil a zažil aj Pán Ježiš, keď visel na kríži v bolestiach a umieral za naše hriechy. Zvolal slová, ktoré zaznamenal vo svojom evanjeliu svätý Matúš. Pán Ježiš na kríži zvolal: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“

Tento plač a nárek je prežívaním a volaním po Božej prítomnosti. Človek prežíva a precituje svoju bezmocnosť v situácii, ktorá je pre nás veľmi ťažká a prebolestná. Sme v situáciách, ako keby nás Pán Boh nepočul, alebo akoby bol voči nášmu volaniu ticho a neodpovedal nám. A my tak veľmi potrebujeme jeho hlas a pocit jeho prítomnosti. Ale

podobný temný stav svojej duše prežili aj niektorí svätci, ako Matka Tereza z Kalkaty, ktorá 26 rokov počas svojho života nepocítovala Božiu prítomnosť a svoje dni považovala za veľmi veľké utrpenie, duchovné utrpenie.

Podobne by sme mohli hovoriť o svätej Terézii z Lisieux, alebo svätej Terézii Avilskej, ktorá povedala, že „nemám radosť z tohto sveta, ale neprežívam ani radosť z Boha a moje dni plynú veľmi strašne“. Toto zakúšali aj svätci. Vidíme, že je to niečo, s čím sa my ľudia často stretávame, aj ľudia svätého života. Tento plač, ako som povedal, je prežívaním a volaním po Božej prítomnosti, bratia a sestry. Preto neviem, ale ak aj my cítime bezmocnosť voči tomu, čo prežívame, mali by sme naozaj volať po Božej prítomnosti a nikdy sa nevzdávať. Volať po Božej prítomnosti, aby sa toto naše volanie, toto naše búšenie na nebeskú bránu nášho Otca, stalo pre nás modlitbou a aby sa stalo pre nás posilou.

Ďalej Panna Mária zase prežívala a plakala svojim sprevádzaním. Nevieime, či na krížovej ceste svojho Syna Ježiša Krista mala ešte slzy pre plač, alebo či už plakala iba srdcom, pretože už nemala ani sľ. A bolesť sa v jej srdci hromadila a hromadila. Pri obetovaní Ježiša v chráme jej to povedal už prorok Simeon: „Tvoju vlastnú dušu prenikne meč.“

Naši predkovia nazvali Pannu Máriu Sedembolestnou, čiže nespočítateľne bolestnou, lebo kto už len spočíta všetky jej bolesti? Dnešný svet chce byť svetom úspešných ľudí, ale pápež František nás učí niečo iné. Aj svätý Ján Pavol II. nám ukázal, že ani pápeži nie sú bez utrpenia staroby, nemohúcnosti a smrti. Najprv sme Jána Pavla II. videli ako vyšportovaného štíhleho muža v pápežskom rúchu, sršal z neho dynamizmus, sila, odhodlanie položiť aj život pre evanjelium. Bol plný sily. A táto duchovná i fyzická

snímka: Martin Magda

sila z neho vyžarovala. Ale neskôr sme ho videli aj na vozíku ako nemohúceho starca. Napokon, pamätám si, že keď sa ukázal v okne apoštolského paláca, aby už krátko pred smrťou pozdravil zástupy na námestí svätého Petra, už sa len ukázal a nevieme už, ani čo povedal, pretože sme mu nerozumeli. A on už nevedel povedať úplne nič. Vedeli sme a videli sme, že je bezmocný, úplne, ale úplne bezmocný a plný utrpenia.

Istá pani prežívala ťažké dni. Vo veľmi krátkom čase ju zasiahli viaceré bolestné udalosti. Spomeniem z tých bolestných udalostí, že jej zomrel otec a v krátkej dobe aj ďalší blízky príbuzný a bolo tam ešte viac veľmi bolestných vecí. Keď o tom rozprávala, povedala, že už plakať nemohla, alebo nevedela. Iba bolesť v jej srdci sa kumulovala, stupňovala, rástla. A potom sa zúčastnila púte na istom pútnickom mieste, bratia a sestry. Púť, to nie je prechádzka. Púť, to nie je šport. Púť je púť. Púť sa viaže k životu a je späť so životom. Preto

ako vystupujeme a postupujeme týmto životom na našej ceste k Pánovi, toto symbolizuje púť. Púť je naše duchovné vystúpenie k Bohu, vystupovanie k Bohu. Povedal som, že sa zúčastnila na púti v istom pútnickom mieste, kde prosila Pána Boha o to, aby jej pomohol niesť jej bremeno a ak je to jeho vôľa, aby oslobodil jej srdce od toľkých bolestí. A sama neskôr rozprávala, že keď sa vrátila z púte po niekoľkých hodinách, odrazu sa jej otvorilo srdce a slzy sa jej začali kotúľať po tvári, a kotúľali sa, a kotúľali desiatky minút, hodinu, možno viac. Manžel sa zľakol, pýtal sa jej, či jej niečo nie je, prečo plače. Ona sa zmohla vtedy iba na: „Počkaj, vydrž, až si poplačem.“ Keď prestala plakať, odrazu dolahol na ňu úplný pokoj a úľava. Plač, tento dar plaču, ktorý jej Pán Boh daroval, odrazu dal jej srdcu pokoj, vyrovnanosť, rovnováhu. Potom toto všetko vyrozprávala manželovi, ako jej Pán Boh daroval slzy pokoja. Inému priateľovi, ktorému zomrel otec, povedal jeho blízky rozumný priateľ

toto: „Ak sa ti bude chcieť plakať, poplač si, nehanbi sa za to. Len ťa prosím, nepotláčaj slzy, ak sa ti budú tlačiť do očí. A modli sa, aby ti Pán Boh dal dar oslobodzujúceho plaču.“

Bratia a sestry, modlíme sa a prosíme svätú Annu, aby nám u Pána Boha v tomto roku vyprosila tu na tomto mieste Boží dar plaču. Aby Pán Ježiš, ktorý sám zažil na zemi toľko bolesti, nám cez slzy súcitu, lásky a solidarity daroval pokoj duše, ktorá je pri svojom Bohu, pri svojom Pánovi, pri Eucharistii. Ako som už v úvode povedal, na tomto mieste približne v roku 1632 už spomínaná Anna Csakyová nachádzala a našla pokoj svojej duše. A preto tu nechala postaviť kaplnku, aby sme rovnaký pokoj duše na tomto pútnickom mieste napriek všetkým prekážkam, napriek všetkým rizikám, napriek všetkým nebezpečenstvám, tento pokoj duše na našej púti do nebeskej vlasti nachádzali aj my všetci, ktorí tu s touľkou láskou, s touľkou úctou k Pánu Bohu, ale aj k predkom, ktorí tu prichádzali, aby sme toto všetko nachádzali tu na tomto sakrálnom posvätnom mieste.

Bratia a sestry, nech nám v tomto Pán Boh pomáha a nech nám dá veľa síl, aby sme odtiaľ odchádzali naozaj slobodní na ducha a posilnení na ducha, že nosíme v sebe Pána Boha, že odídeme odtiaľ naozaj posilnení, povzbudení žiť svoj ďalší život v tomto slzavom údolí. Budujeme blahobytný svet. A napriek tomu tento svet, táto zem ostáva pravdivá v tom zmysle, ako to už nazvali naši otcovia, že je to slzavé údolie. Nech i to slzavé údolie prežiarí pokoj duše, pokoj, ktorý daruje Pán Boh na príhovor svätej Anny matky Panny Márie.

Nech nás ten pokoj duše sprevádza každý deň nášho života a nikdy, nikdy nestraňme zo zretela, že život smrťou nekončí, ale sa iba mení. A ako hovorí evanjelium a apoštol Pavol, že „naša vlast je v nebesiach, odkiaľ očakávame príchod nášho Pána Ježiša Krista“. Amen.

Duchovný otec

Milan Hvizdoš

**Pri našich letných a
prázdninových potul-
kách svetom, ktoré
iste riadil dobrotivý
Boh Otec, sme mohli
putovať do Medžugo-
ria, miest, kde nebo
zostúpilo až na zem
a kde sa dennoden-
ne odohráva zázrak
nielen pri zjaveniach
Panny Márie vizioná-
rom, trvajúcich už 33
rokov, ale kde sa odo-
hráva zázrak premeny
ľudských duší, kde
panuje pokoj, mier a
kde žiari Máriina láska
k nám ľuďom.**

**Na tomto mieste sme
stretli a poprosili du-
chovného otca Milana
Hvizdoša, rodáka z ne-
ďalekej Dúbravy, ktorí
tam pôsobí už niekoľ-
ko rokov a s ktorým
sme vám už pred
časom priniesli roz-
hovor, aby nám opäť
porozprával zopár slov
zo svojho života.**

snímka: autor článku

Duchovný otec Milan, opäť sa stretávame po nejakom čase pri našom redakčnom mikrofóne, tentokrát priamo v mieste Vášho terajšieho pôsobenia tu v Medžugorí. Povedzte nám, ako pôsobí na Váš osobný a tiež kňazský život Medžugorie? Ako vnímate stále pretrvávajúce sa zjavenia Panny Márie nám, ľuďom dneška?

Medžugorie poznačilo zásadne môj kňazský život. Som rád, že na sklonku svojho kňazského života som mohol stráviť tie roky pri nohách Panny Márie v Medžugorí a ona veľmi, veľmi zmenila môj život. Môj vzťah k nej a môj vzťah k jej Synovi Ježišovi Kristovi sú pravé, lebo úcta k Panne Márii je vtedy pravá, keď nás vedie k jej Synovi. Tu do Medžugoria prichádzame preto, lebo sa tu zjavuje Panna Mária a v Medžugorí nás všetkých položila na kolená pred jej Synom

Ježišom Kristom. Každý hovorí, že to najkrajšie, čo v Medžugorí je, sú adorácie Sviatosti Oltárnej, ktoré sú trikrát do týždňa. Teda pravá úcta k Panne Márii vedie k Ježišovi Kristovi a k prehĺbeniu viery v Ježiša Krista.

Pôsobíte na mňa dojemom pokoja, lásky, ako skutočne starostlivý otec. Viem, že tu v Medžugorí sprevádzate najmä slovenských pútnikov a robíte tu veľmi osožnú prácu. A čo viac, ste neúnavným vysluhovateľom sviatosti pokánia pre Slovákov, ktorí tu v hojnom počte rok čo rok prichádzajú. Ako vnímate pútnikov, keď sem prídu a keď odtiaľ odchádzajú? Alebo keď sa vraciate na Slovensko, vnímate isté ovocie Medžugoria v ľuďoch, ktorí tu boli?

Mnohých ľudí zo Slovenska si nepamätám, hoci oni sa ku mne priznávajú, pretože to sú tisíce a

tisíce pútnikov, ktorí sa tu počas hlavnej sezóny vystriedajú. Ale som rád, že sa ku mne priznávajú, že boli u mňa na svätej spovedi a že im svätá spoveď možno aj zmenila život. Lebo pravda je taká, že najväčšie zázraky sa v Medžugorí dejú v spovedniciach. Tu prichádzajú ľudia, ktorí po dlhých desaťročiach sú na svätej spovedi a odchádzajú zo spovednice so slzami v očiach. A či to je na nich vidieť, keď prídu na Slovensko? Nevieam, ale veľmi by som si priaľ, aby to bolo na nich vidno.

Ja osobne som tu prvýkrát mala taký zážitok, že ľudia počas adorácie akoby fyzicky odpadli a prišlo im zle. Môžete vysvetliť, čo je to, čo sa s tými ľuďmi deje a prečo?

To sú dvojaké stavy, čo tu ľudia mávajú. Jedni sú posadnutí zlým duchom a vyrevujú, určite aj to ste mali možnosť vidieť a počuť viackrát. A ten druhý stav, keď človek v tichosti odpadne. To sa volá spánok v Duchu Svätom. Tí ľudia akoby fyzicky odpadli, ale sú úplne pri vedomí, iba spokojne ležia v tichu určitý čas. To je jeden z prejavov Ducha Svätého. Deje sa to v charizmatickom hnutí, v ktorom pôsobím, ale najčastejšie pred Sviatosťou Oltárnou počas adorácie. Možno je to prekvapujúce pre tých, ktorí to vidia prvýkrát. Tí hneď pribehnú a chcú pomáhať, ale toto nie je odpadnutie, že je človeku zle. Treba len nechať toho človeka a on sám po určitom čase príde k sebe, pozbiera sa zo zeme a je v pokoji.

Vieme aj z médií, aj z internetu, že na Medžugorie sa v mnohom útočí, aj počas nedávnej návštevy pápeža Františka v neďalekom Sarajeve sa tieto útoky ešte vy-

stupňovali. Ako vy vnímate tento akoby lov médií na Medžugorie a tým na samotnú Cirkev?

Medžugorie je pútnické miesto, kam chodia ľudia z každého kontinentu, z celého sveta a samozrejme, že s tým prichádzajú aj útoky, o ktorých ste hovorili. Ale smerodajné je, že ešte počas pontifikátu dnes už svätého Jána Pavla II. išli určité správy do Ríma. A Svätý Otec Ján Pavol II. poslal do Medžugoria utajene kardinála Ratzingera, ktorý bol vtedy prefektom Kongregácie pre náuku viery. Teda povolanejšieho človeka ako jeho už Svätý Otec nemohol poslať. Hoci tu prišiel v utajení, to utajenie netrvalo dlho, lebo nemeckí pútnici ho okamžite spoznali. A on potom priniesol správy Svätému Otcovi do Ríma a podal mu informácie iba o tom, čo videl. Zástupy ľudí pred spovednicami, zástupy kráčajúce na Križevac a modliace sa krížovú cestu, zástupy ľudí modliacich sa ruženec, obrovské množstvo ľudí kľaciacie pred Sviatosťou Oltárnou počas adorácie. Čiže oznámil to, čo videl. Odvtedy mal Svätý Otec Ján Pavol II. veľmi kladný vzťah k Medžugoriu. Sám povedal, že keby nebol pápežom, utekal by do Medžugoria a sedel by v spovednici. Momentálna situácia je taká, že emeritný pápež Benedikt XVI. zriadil medzinárodnú komisiu teológov pre Medžugorie, ktorí sledujú, čo sa v Medžugorí deje a pravidelne posielajú správy terajšiemu Svätému Otcovi Františkovi do Ríma. Čiže Medžugorie sa skúma a zatiaľ ešte nemôže Svätá stolica vyriešiť konečné slovo, lebo zjavenia naďalej trvajú. Teraz, keď sa Svätý Otec vracal zo Sarajeva a novinári mu neustále dávali otázky týkajúce sa Medžugoria, Svätý Otec pove-

dal, že má zasadiť táto komisia. Pre nás to nič neznamená, my sa naďalej modlíme, naďalej spovedáme, naďalej slúžime svätej omši a to je to, čo prináša ovocie.

Duchovný otec, teraz sa spýtam osobnú otázku. Vy ste už na dôchodku, máte svoj vek, zvládáte to všetko fyzicky? Lebo keď som sa tak na vás dívala, po svätej omši ste svätili náboženské predmety, jedni sa chcú ešte s vami odfoťiť, každý vás oslovuje, k tomu spalujúca horúčava dňa. Nie je to niekedy pre vás ozaj náročné? Nie ste niekedy unavený z toľkých povinností, čo tu máte? Lebo úsmev vám takmer nemizne z pier.

Zatiaľ som zdravý a nemám nijaké zdravotné problémy, dokonca idem s pútnikmi, ktorí tu nemajú svojho kňaza na Križevac na Podbrdie. A spovedanie. Poviem vám to takto. Kňaz, ktorý príde do Medžugoria a nespovedá, tak v úvodzovkách pácha ťažký hriech. Tu treba naozaj v tých spovedniciach sedieť, lebo znova opakujem, v Medžugorí sa najväčšie zázraky dejú v spovedniciach.

Poznáte vizionárov, ktorým sa zjavila Panna Mária, aj osobne?

Osobne ani nie. Niektorí ma však určite poznajú z videnia, napríklad Ivan, prípadne aj Vicka. Ale zaiste vedia, že som kňaz, možno nevedia, že som Slovák. Stretnutia pútnikov s vizionármi neorganizujem, to robia naše „dievčatá“, ktoré tlmočia do slovenčiny.

Na záver mi dovoľte aby som vám v mene všetkých pútnikov, prichádzajúcich tu do Medžugoria, poďakovala a vyslovila veľké Pán Boh zaplať za vašu službu, že vás tu na tomto svätom mieste máme. Nech vás Pán Boh ochra-

ňuje a sprevádza svojim božským požehnaním a daruje vám pevné zdravie aj do ďalších rokov vašej služby tu v Medžugorí. Čo odkážete našim čitateľom do Víťaza?

Čo iné vám môžem povedať, ako „príďte a presvedčte sa, aký dobrý

je Pán“. Kto do Medžugoria príde s otvoreným srdcom, bez predsudkov, iba s otvoreným srdcom, tak odtiaľ odídete celkom zmenený. A mnohí ľudia, ktorí tu už raz prišli, vracajú sa každý rok. Lebo Panna Mária pri jednom zjavení povedala:

„Každý, kto tu prišiel, toho som si ja osobne pozvala.“ Aj ja mnohým hovorím, keď sa lúčime: „Uvidíme sa v Medžugorí.“

Zbohom a dovidenia v Medžugorí! Ďakujem srdečne za rozhovor.

pripravila: Bc. M. Gondová

Monika Štampfelová

snímka: autor článku

Našou medžugorskou púťou nás sprevádzala pani Monika, Češka, žijúca v Medžugorí, ktorú sme poprosili, aby nám porozprávala svoje svedectvo o tom, prečo tu žije a čo ovplyvnilo jej život.

Pri nás tu sedí pani Monika a priznám sa, že okrem toho, že je našou sprievodkyňou tu po Medžugorí o nej nič neviem. Poprosím vás teda, aby ste sa našim čitateľom predstavili a porozprávali nám čo to o svojom živote.

Volám sa Monika Štampfelová a

na Medžugorí ma zaujali zjavenia Panny Márie, ktoré už roky trvajú. Ja som napríklad navštívila Čenstochovu, to je tiež miesto, kde zjavenie bolo, hoci už dávno v histórii a tieto zjavenia sú uzavreté. Oproti tomu, tu tie zjavenia ďalej pokračujú. Všetko je živé. Panna Mária, ako všetci veríme, je tu

prítomná a prihovára sa k nám, k ľuďom súčasnosti.

Prišli ste tu z Čiech?

Áno, ja som pôvodom z Prahy. Keď bola zamatová revolúcia, prišla som o zamestnanie. Tak som hľadala nejakú náplň svojho života. Bolo postupne. Najprv som začala predávať časopisy doktora Mráčka o zjaveniach v Medžugorí na ulici pred kostolom v Prahe. A potom mal pán doktor pre mňa ďalšie formy spolupráce, vydal knihu, tak som balila knihy. Potom som mu robila nejaké preklady z angličtiny a postupne som sa naučila chorvátčinu. Keď mi zomreli obidvaja rodičia, začala som prichádzať sem. Začala som sa venovať vedeniu púti do Medžugoria. To bol rok 1992.

Pôsobíte tu už dlhé roky, môžete teda porovnávať. Ako sa podľa vás Medžugorie vyvíja?

Myslím, že sa vyvíja v tom duchu, v ktorom sa vyvíja aj celková spoločnosť. Pretože Medžugorie nie je nejako izolované od okoliťého sveta. I na Medžugorie majú vplyv informácie z internetu a ten duch medzi dorastajúcou generáciou. Ale je tu mnoho prvých svätých prijímaní každý rok, každý rok mnoho birmovancov, rodí sa tu viacej detí než v iných kútoch Bosny a Hercegoviny. Rodiny sú tu početnejšie, dbajú na úctu k životu a nie sú ani rozvody, aj keď ten duch sveta aj tu preniká. A je

to cítiť aj z posolstva Panny Márie, že nie je celkom nadšená tým, ako žijeme, keď nehovorí len priamo o tunajších farníkoch. Samozrejme, je tu príliv peňazí, je tu mnoho pútnikov zo zahraničia s vysokými nárokmi. Farníci si to uvedomujú a budujú tu penzióny, hotely podľa toho, aby vyhovelí nárokom pútnikov, ktorí sa mne čím ďalej tým viac javia ako turisti. Mám pocit, že ako plyní čas, akoby ubúdal duch kajúcnosti a sebazaprenia. A stále viac ľudia prichádzajú tu zažívať nejaké príjemné duchovné zážitky. Ale samozrejme je lepšie, aby ľudia prežívali duchovné zážitky, než aby sa otvorili hriechu. Čo sa nám s niektorými rekreačnými pobytmi spája.

Sprevádzate tu pútnikov ako zo Slovenska, tak z Čiech. Máte pocit, že to aj nejako ovplyvňuje dianie či už v Čechách, alebo na Slovensku?

Pevne verím, že áno, že to má vplyv. Pretože z českého národa tu prišli tisíce pútnikov, ale bolo to

už skôr, teraz to upadlo a naopak teraz prichádza veľa pútnikov zo Slovenska. Panna Mária ako tomu veríme, si pútnikov pozýva a myslím si, že aj mení tie národy, z ktorých si ich pozýva. Napríklad teraz prichádza veľké množstvo ľudí z Libanonu i zo samotného Nazareta prichádzajú veľké skupiny, Kórejci stále sú tu. Som presvedčená, že medžugorský duch ovplyvňuje to dianie aj na politickej scéne, že je veľa osobností, ktorí tu prišli a prijali tie posolstvá a snažia sa to vnášať do spoločenského života, rovnako tak ako to hovorí vizionár Ivan, ktorý býva väčšiu časť roka v Amerike tiež hovoril v jednom interview, že sa snaží podľa ducha medžugorských posolstiev, čo sa naučil od Panny Márie, ovplyvňovať spoločenskú scénu v Amerike. **Viem, že aj tlmočíte. Kolkými jazykmi hovoríte?**

Ja som sa učila už ako dieťa angličtinu, naučila som sa chorváčtinu a trochu ešte ovládam taliančinu, ale je tu dosť ďalších

ľudí, ktorí tlmočia, nie je to moja hlavná náplň práce.

A teraz osobná otázka. Ako Medžugorie zmenilo váš osobný život, okrem toho, že ste sa tu presťahovali?

Jó, to veľmi. Ja som sa nechala pokrstiť v šestnástich rokoch. Veľmi ma priťahovala každodenná účasť na svätej omši, ale aby som sa ja modlila doma v súkromí a modlila sa ruženec, tak to vôbec v mojom živote nebolo. Ja som proste každý deň prišla na svätú omšu a to bolo pre mňa zásadné, ale modlitbu ruženca som vôbec nemala zavedenú v mojom osobnom živote. Až vďaka Medžugoriu. Pochopila som, že Panna Mária si to praje, je to dôležité, je to vážne. No a tak som musela so sebou trochu bojovať, nechcelo sa mi do ruženca. Ale Panna Mária opakovane žiada o modlitbu ruženca. Tri ruženice denne dokonca, radostný, bolestný a slávnostný ruženec, tak sa snažím. Veď mám na to tie najlepšie podmienky, ale aj tak sa mi

snímka: autor článku

niekedy stane, že sa mi nepodari pomodliť sa tri ružence, tak sa z toho potom spovedám.

Vyžaruje z vás pokoj a to mi evokuje otázku. Aké obdobie bolo pre vás také najkrajšie a ktoré bolo naopak také najťažšie? Spomínate si na nejaký zážitok, ktorý vám navždy utkvil v pamäti?

Nie som schopná povedať, žeby nejaké obdobie bolo pre mňa najkrajšie a nejaké najhoršie. Ale zážitky, to si spomínam. Dostala som mnoho darov a jeden z takých konkrétnych zážitkov je, že som videla Pannu Máriu z oblaku na oblohe a nikdy na to nezabudnem. A ťažký... aj teraz prežívam dosť ťažké obdobie a vy hovoríte, že zo mňa vyžaruje pokoj. Keď človek je v Medžugorí na púti, tak dostáva zvláštne milosti a keď tu zostane dlho žiť, tak samozrejme musí aj niešť kríže, pretože to patrí k životu človeka. A to je jedno, či je v Medžugorí, alebo na inom mieste sveta. Boh vždy nejaké kríže pre človeka má.

Ludia tu chodia do Medžugoria načerpať duchovnú silu, pre mnohých je to akoby exkurz do ich duše. Domov sa vracajú zmenení, ak ich osloví Boží duch, ktorý tu je veľmi silno prítomný. Aký je váš názor na pôsobenie rôznych ľudí, ktorí sa rozdielne vyjadrujú o Medžugorí a to jednak v pozitívnom zmysle, ale aj negatívnom?

Vplyv rôznych týchto prejavov hlavne v masmédiách je veľmi silný, to vieme od začiatku zjavení. Veď skoro po prvom zjavení pán biskup Žanič sa vyjadril negatívne dokonca silne negatívne o Medžugorí. Myslím si, že k tomu bol aj nejakým spôsobom donútený a psychologicky ovplyvňovaný a že

to stále ešte pôsobí v niektorých kruhoch, hlavne medzi biskupmi. Vyšiel článok v jednom francúzskom časopise, kde sa to ešte stále cituje a niektorí biskupi sa k tomu vracajú, ktorí ešte nemajú ujasnený názor na Medžugorie. Ale inak, čo sa týka cirkevnej hierarchie, za tie tri či štyri roky zjavení tu prišli stovky biskupov, arcibiskupov, kardinálov. Jediný z hierarchie cirkvi, ktorý tu ešte nebol je pápež, pretože zjavenia naďalej pokračujú a nie je možné, aby cirkev definitívne uznala pravosť týchto medžugorských zjavení. Ale tí predstavitelia cirkvi, ktorí sem prišli, boli v podstate spokojní. A pán biskup Žanič ovplyvnil spočiatku niektorých a teraz v posledných týždňoch hlavne v súvislosti s návštevou pápeža Františka v Sarajeve. Hlavne v chorvátskych médiách sa rozšírila negatívna kampaň, ktorá presviedča čitateľov a a svojich divákov, že pápež František je zameraný proti Medžugoriu. Ale je isté, že Vatikán ešte nad otázkou Medžugorie nemal žiadne zásadné vyhlásenia a skôr sa dá očakávať vyjadrenie Vatikánu na jeseň tohto roku. Píše sa to v dôveryhodných zdrojoch, že žiadne stanovisko či rozhodnutie na túto tému sa nekonalo a pápež František, pochopiteľne, o tom nechcel hovoriť.

Poznáte aj osobne z niektorých vizionárov?

Áno všetkých poznám osobne. Niektorí ma dokonca poznajú aj po mene.

Ako zvládajú ten náročný život a neustále rozhovory, otázky ľudí, novinárov?

Ich život sa veľmi zmenil za tých 34 rokov. Na začiatku to bolo takmer neúnosné. Oni ale dostá-

vali od Boha mimoriadnu silu. V jednom zjavení o tom hovorili s Pannou Máriou a pýtali sa jej či to vydržia. A Panna Mária im povedala: „Vydržte anjeli moji. Je s vami môj Syn a ten vám pomôže.“ Boli to mladí ľudia z chudobných pomerov, boli zvyknutí žiť veľmi prostým životom. Nikto z nich nebol nejako zvlášť nábožensky zameraný. Stále sa stretávali s rovnakými ľuďmi a potom proste prišiel zlom. Už po týždni zjavenia hovoríme o pätnástich tisícoch pútnikov, ktorí sem pricestovali. Pretože správa o zjavení sa šírila veľmi rýchlo a ľudia sem chodili zo stále vzdialenejšieho a vzdialenejšieho okolia. Prichádzali do Medžugoria zo zvedavosti. Z túžby sa tu modliť na mieste, kde sa zjavuje Panna Mária. Takže ich život sa rázom nesmierne zmenil. Potom si založili všetci svoje rodiny a do ich života k niektorým z nich prišiel aj dosť veľký finančný príliv. Niektorí teda aj naďalej žijú v podstate v chudobných podmienkach, ale niektorí dostali rôzne výrazne dotácie a trebárs Taliani pre nich postavili veľké hotely. To je Mária vizionárka a Mirjana tiež. Ale keď podávala svoje svedectvá, hovorila: "Vidíte, tento hotel je veľký a luxusný, ale ja som stále tá rovnaká Mária". A ostatní žijú v podstate tak, ako títo priemerní farníci. Takže majú nejaké penzióny, prijímajú pútnikov a z toho žijú. Majú svoje deti, o ktoré sa starajú a muži Ivan a Jakov majú tiež svoju pracovnú náplň. Jakov sa v posledných mesiacoch začal starať o farskú charitnú činnosť. Má tu svoju kanceláriu pri farskom úrade otvorenú a dokonca robí aj nejaké benefičné koncerty, aby tak získal financie pre chudobných ľudí. Vie-

me že v Bosne a Hercegovine je mnoho chudobných ľudí. Vieme, že aj vojna, ktorá tu bola v deväťdesiatych rokoch veľmi ovplyvnila finančnú situáciu mnohých ľudí a aj vzhľadom k poľnohospodárstvu je tu obživa veľmi obmedzená. Je tu mnoho kamenia a málo úrodnej zeme. A tiež záplavy, ktoré tu boli v minulom roku, prispeli k chudobe v tejto zemi.

Na záver sa vás opýtam otázku. Čo odporúčate dnešnému hladajúcemu, často krát nešťastnému, pomýlenému človeku? Čo je najdôležitejšie pre život?

Zoznámiť sa s posolstvami Panny Márie a začať ich žiť, vnášať ich do života. Myslím si, že posolstvá, to je múdrosť z neba, ktorými Panna Mária chce pomôcť práve takým ľuďom ako ste menovala a vedie nás k tomu. Veď aj v poslednom posolstve pre Mirjanu teraz z 2. júla hovorí o tom, že sa máme venovať ľuďom, ktorí nemajú vieru, že im máme pomôcť, aby našli tú svoju vieru v Boha. Najšť lásku Božiu a Máriinu lásku, to je jediný záchranný pás, ktorý nám chce nebo "hodiť".

Ja nehovorím, že Medžugorie je jedina cesta, ale je to jedna z ciest a posolstvá Panny Márie sú jednoduché, láskyplné a ako hovorí Mirjana, keď sa jej pútnici pýtali: "Mirjana, ty poznáš všetkých desať tajomstiev z budúcnosti ľudstva a založila si si rodinu, máš deti. Nebojíš sa budúcnosti?" A Mirjana hovorila: "Keď sa modlime a žijeme podľa posolstiev Panny Márie, tak sa nemusíme báť. Pripravujeme si tú najlepšiu možnú budúcnosť, ako pre seba, tak aj pre naše deti."

Srdečne ďakujem za rozhovor.

prpravila: Bc. M. Gondová

NÁZORY a SVEDECTVÁ

50. výročie úmrtia biskupa Jána Vojtaššáka

V týchto dňoch (4. augusta 2015) sme si pripomenuli 50. výročie úmrtia Božieho sluhu, biskupa Jána Vojtaššáka. Pri tejto príležitosti prinášame rozhovor s prof. Róbertom Letzom, vedúcim Katedry histórie Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. **Pán profesor, venujete sa aj cirkevným dejinám 20. storočia. V čom spočíva význam biskupa Jána Vojtaššáka pre slovenskú spoločnosť a prečo by sme si ho mali pripomínať?**

Význam biskupa Jána Vojtaššáka pre slovenskú spoločnosť je zrejmý. Ide o osobnosť, ktorá venovala všetky svoje sily v prospech slovenského katolicizmu a slovenského národa. Platí to o každom úseku života biskupa Vojtaššáka, no osobitne by som chcel vyzdvihnúť obdobie po roku 1945, keď sa jasne postavil proti nastupujúce-

mu komunizmu, ktorý považoval za mimoriadne nebezpečenstvo pre Cirkev i pre národ. Za tento postoj bol vo vykonštruovanom politickom procese v roku 1951 odsúdený na 24 rokov väzenia a prakticky až do svojej smrti sa stal väzňom a vyhnancom. Napriek všetkým prežitým príkorm ostal verný svojmu presvedčeniu a nikdy sa neprestal považovať za biskupa svojej diecézy. Vyzdvihoval by som jeho odvahu vyznať vieru aj v sťažených a z vonkajšieho pohľadu beznádejných podmienkach. Biskup Vojtaššák sa zaslúžil o rozmach slovenského katolicizmu od začiatku 20. storočia, najmä po roku 1918. Z tohto pohľadu bol zakladateľskou osobnosťou. Na Slovensku viedol Katolícku charitu, bol aktivistom a zakladateľom mnohých cirkevných spolkov a inštitúcií. Podporoval rehole a stavbu cirkevných škôl. Osobitnú pozornosť si zaslúžil jeho vklad do vysokej školy bohosloveckej v Spišskej Kapitule, ktorá sa stala kľúčovým ohniskom katolíckeho intelektuálneho života, keď sústredil také osobnosti ako Ladislav Hanus, Jozef Špirko, Štefan Barnáš, Ferko Skyčák, Jozef Kapala či Valentín Kalinay.

Niektoré sekulárne médiá biskupa Vojtaššáka vykresľujú ako kontroverznú osobnosť v súvislosti s jeho postojmi k židovskej otázke. Ako podľa Vás zvládol obdobie Slovenského štátu?

O biskupovi Vojtaššákovi existuje už veľa literatúry a mediálny pohľad môže byť účelový a skresľujúci pri vyzdvihovaní jedného aspektu jeho života. Biskup Vojtaššák bol osobným priateľom Andreja Hlinku ešte z

čias Uhorska. Je zaujímavé, že prvou kaplánskou stanicou Hlinku sa stala farnosť Zákamenné – Vojtaššákov rodisko. Vojtaššák spolupracoval s Hlinkom a spolu s ďalšími slovenskými kňazmi čelili maďarizačnému tlaku. Vojtaššákovou prioritou však nebola politika, hoci pri nedostatku vlastnej slovenskej laickej inteligencie sa musel aj politicky angažovať. Stál pri zrode Československej republiky, keď sa osobne zúčastnil na historickom deklaračnom zhromaždení v Turčianskom Sv. Martine v roku 1918 a podpísal Deklaráciu slovenského národa, ktorou sa politickí reprezentanti Slovenska prihlásili k myšlienke česko-slovenského štátu. Vojtaššák ako biskup sympatizoval so slovenským autonomistickým hnutím a Hlinkovou slovenskou ľudovou stranou, no nebol jej členom a nezúčastňoval sa na riadení tejto strany. Keď došlo k vyhláseniu Slovenského štátu v roku 1939, biskup Vojtaššák to prijal ako v daných podmienkach optimálne riešenie pre slovenský národ. Na podnet biskupského zboru a so súhlasom Svätej stolice sa v roku 1940 stal podpredsedom Štátnej rady, ktorá bola reprezentatívnym orgánom bez praktického dosahu na politický život. Ostal v nej do roku 1943. Znamenalo to však prevzatie politickej funkcie v hektických vojnových časoch. Práve jeho výroky, ktoré torzovite zachytávajú zápisnice z rokovania v Štátnej rade, obsahujú viacero tvrdení, schvaľujúcich vtedajšiu vládnú politiku, kritiku i represívny postup voči židovskému obyvateľstvu. Biskup Vojtaššák

zrejme dostatočne neodhadol dôsledky politiky, ktoré Židom v daných podmienkach hrozili. Od roku 2008 sa veľa diskutovalo o arizácii Baldovských kúpeľov, ktoré pôvodne patrili židovskému vlastníkovi. Arizácia priniesla vynútené vyvlastnenie židovských majetkov na Slovensku. Biskup Vojtaššák v roku 1940 zakázal kňazom svojej diecézy arizovať židovské majetky. Prečo potom biskupstvo cestou arizácie získalo majetok spomenutých kúpeľov? Pôvodný úmysel bol odkúpiť chátrajúce kúpele riadnou cestou. Išlo totiž o pozemok v bezprostrednom susedstve Spišskej Kapituly, ktorý by bol ideálny ako rekreačné stredisko pre starých kňazov a zamestnancov biskupstva. Kúpa sa však nepodarila. Keď sa stal núteným správcom kúpeľov právnik Cyril Salva a banka od neho vymáhala zaplatenie pohľadávky, ktorou boli kúpele zaťažené, sám v roku 1941 navrhol biskupovi Vojtaššákovi, aby biskupstvo zaplatilo dlh a kúpele odkúpilo. Biskup s tým súhlasil a kúpa sa realizovala. Baldovce boli od roku 1940 vyhlásené za židovský majetok a preto ich nebolo možné získať iným spôsobom ako arizáciou podľa vtedy platných arizačných zákonov. Je teda pochybné, že prvotná motivácia kúpy Baldovských kúpeľov bola práve tá, že išlo o židovský majetok. Biskupstvo o ne malo záujem aj predtým a to bez ohľadu na vlastníka. Na mieste je otázka, či vojnové časy a existujúce protizidovské zákonodarstvo boli tým najvhodnejším obdobím pre realizáciu kúpy kúpeľov. K postoju biskupa Vojtaššáka k

židovskej otázke na Slovensku je veľmi dôležité zdôrazniť, že sa spolu s ostatnými katolíckymi biskupmi v roku 1941 po vyjdení Židovského kódexu pričínili o vydanie memoranda, ktoré odsúdilo rasizmus ako vieroučný blud a tiež v roku 1943 podpísal spoločný pastiersky list biskupov k židovskej otázke, ktorý vyzýval k záchrane Židov. Biskup Vojtaššák sám vymohol pre niekoľkých Židov tzv. prezidentské výnimky, ktoré ich chránili pred dosahom protižidovského zákonodarstva. Podľa ministra vnútra Slovenského štátu Alexandra Macha to bol emotívne ladený osobný list biskupa Vojtaššáka z roku 1943, ktorý ho presvedčil, že Židia deportovaní zo Slovenska už nežijú, že boli hromadne vyvrazení.

Spomienka na tohto Božieho sluhu je najmä v Spišskej diecéze stále živá. Čím bol pre Jána Vojtaššáka verejný život a ako do neho vstupoval?

Biskup Vojtaššák bol predovšetkým kňazom a biskupom, ktorý sa usiloval viesť svojich veriacich k plnému prežívaniu viery a plneniu náboženských povinností. Ťažisko jeho činnosti bolo v službe Cirkvi. Viedol mimoriadne skromný a asketický život. Jeho všestranný aktivizmus a neúnavný zápas s prekážkami viedol k oživeniu a renesancii katolicizmu, a to nielen v obvode jeho diecézy. Vojtaššák si uvedomil, že katolicizmus, ak chce niečo priniesť, nesmie byť pasívny a zastrašený, ale aktívny. To je jeho dôležitý odkaz aj pre dnešok.

zdroj: TK KBS
pripravil: M. Magda

Nie neľudskej ekonomike

Stačilo niekoľko viet, ktoré pápež povedal proti „ekonomike, ktorá zabíja“, aby ho označili za marxistu. Že autormi istých komentárov sú vydavatelia finančných denníkov alebo predstavitelia niektorých pravicových hnutí, pravdepodobne nikoho neprekvapuje. Oveľa prekvapujúcejšie je, že s nimi súhlasí aj časť katolíckeho sveta. O sociálnej nerovnosti a o chudobných je dovolené hovoriť iba pod podmienkou, že sa tak deje zriedka. A predovšetkým že sa nekritizuje systém, ktorý vraj predstavuje najlepší z možných svetov, lebo ako učia „správne“ teórie, čím viac budú bohatnúť bohatí, tým lepšie sa bude žiť chudobným. V skutočnosti tento systém nefunguje a dnes ho spochybňuje pápež, ktorý navrhuje, aby sa uvažovalo o vzťahu medzi ekonomikou a evanjeliom.

Andrea Tornielli a Giacomo Galeazzi, medzinárodne uznávaní vatikanisti, novinári denníka La Stampa a webovej stránky Vatican Insider, poukazujú na to, že základom uvažovania pápeža Františka je evanjeliová radikálnosť cirkevných otcov.

zdroj: LifeNews pripravil: M. Magda

Horúce leto

Dáma v slávnostnej večernej róbe, čo do použitého materiálu, veľmi úspornej vstúpila do auly, kde sa konala recepcia a na ktorú boli pozvaní aj cirkevní otcovia. Jeden z kardinálov (budúci pápež) to vyriešil svojsky originálne - ponúkol prítomnej dáme jablko. Keď sa udivená spýtala na dôvod, odpovedal, že aj naša pramiatka Eva, až keď zahryzla do jablka, zistila, že je nahá...

Kolkým ženám a dievčatám by sme dnes mali ponúknuť jablko, aby zistili tú istú pravdu o sebe? Iste nie všetky úmyselne provokujú, viaceré si to neuvedomujú vzhľadom na rozšírenosť tohto javu ako sa svojím obliekaním spolupodieľajú na morálnych zlyhaniach, ale aj agresivite iných žien voči nim samým. Azda by tu pomohlo aj konkrétne pomenovanie: priesvitné šaty, blúzky, pritesné tričká s veľkým dekoltom a minisukne, ktoré iba robia dojem oblečenia, v skutočnosti môžu byť príčinou vnútorných napätí, slabostí a pádov, ale môžu narušať aj kamarátske spolunažívanie mladých ľudí.

V prvom rade žena by mala byť strážkyňou mravnosti, veď následky svojho úpadku si veľakrát nesie ona sama - potraty, rozvody alebo siroty žijúcich rodičov v detských domovoch... A čo dodať k tomu, že sa toto nevhodné oblečenie vkradlo aj do kostola? Vyrušuje a odvádza pozornosť od hlavného cieľa - oslavy Stvoriteľa. Miesto toho si veriaci musia strážiť svoje oči a predstavivosť, aby nepodľahli pokušeniam.

Slová Ježiša „Beda človekovi, skrze ktorého pohoršenie prichádza! Bolo by lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a ponorili ho do morskej hlbiny“ sú dosť tvrdé slová, ale majú nás prebúdzajú z ľahostajnosti a privádzajú k väčšej zodpovednosti za svoje konanie."

zdroj: KN 28/2000 pripravil: M. Magda

Milí pútnici, k sviatku rodičov Panny Márie sv. Joachima a Anny!

Prihovára sa k Vám už dôchodca. Mám pred sebou a za sebou už sedmičky t.j. som v sedemdesiatom siedmom roku života. Kňazom som už štyridsať sedem rokov života, teraz v dôchodku som výpomocný duchovný otec vo Vítaze.

Keď sa zamýšľame nad životmi svätých, často sa nám stáva, že zostaneme len pri obdive. A to je málo. Mali by sme si vždy uvedomiť svoju vlastnú dôstojnosť.

Dnešný človek, stratený v bežnom živote, uprostred nespočetného zástupu ľudí si pripadá ako zrnko prachu, ako kvapka v mori. Je v pokušení uveriť, že je príliš malý, bezvýznamný, aby si ho všimol Boh. Ale práve sviatok svätých Joachima a Anny nám hovorí niečo iné. Každý z nás zaujíma pred Bohom dôležité miesto, pre ktoré sme boli takpovediac „schválení, náročky stvorení“ a nikto nás na ňom nemôže nahradiť.

Joachim a Anna boli jednoduchí židovskí dedinčania, príslušníci bezvýznamného národa. A predsa s nimi jednoduchými mal Boh veľké plány. Zveril im výchovu Matky svojho Syna. Oni to nevedeli, ale podľa toho, čo nám evanjeliá zachovali o Panne Márii, splnili svoju úlohu dobre, ba výborne. V dnešnom evanjeliu sa o nich hovorí: „Blahoslavené sú vaše oči, pretože vidia a vaše uši, pretože počujú.“

Videli očami viery viac ako je vidieť telesným zrakom, pretože uverili Božím príslubom, ako ich počuli od svojich otcov a matiek. Vedeli, že ich národ má podľa Božích plánov celkom zvláštne poslanie a že i oni v ňom majú svoje miesto. A to isté presvedčenie dáva naša viera

Sv. Anna 2015 Rodina - obraz lásky Boha

snímka: Martin Magda

nám, ktorí tvoríme nový Izrael, nový vyvolení Boží ľud, Katolícku cirkev. A toto vám chcem pri príležitosti dnešného sviatku pripomenúť.

Boh vás potrebuje práve tam, kde ste. Aby ste viedli svoje dieťa, vnúča k Bohu, povzbudzovali svojho muža, pomohli svojej žene, vykonávali práve tú prácu, ktorú robíte. Možno sa vám to bude zdať málo zbožné, ale už svätý František Saleský upozorňuje, že sa nelíši zbožnosť rehoľníka, biskupa, robotníka, alebo manželov. Pravá zbožnosť nebráni nikomu v jeho povolání, ale zdokonaľuje a posväcuje ho. Posväcuje lásku medzi mužom a ženou, vzťah me-

dzi podriadenými a nadriadenými a dáva radostné vedomie, že sme od rána do večera v Božej službe. Boh si praje, aby sme ho oslavovali práve tým, čo práve robíme a v tom prostredí, v ktorom žijeme.

Priateľským slovom, úsmevom, bozkom, každým stretnutím, rozťahovaním traktora v zime, alebo prípravou obeda, slušnou zábavou aj statočnou prácou. Krstom sme boli začlenení do Krista a On to v nás všetko koná. Stali sme sa kráľovským kňazstvom a všetko, čo konáme v spojení s Kristom, je sväté, nech je to práca, modlitba, zábava či manželský bozk. Takto sa učte vidieť svoj život a konajte

všetko s týmto radostným vedomím, aby i o vás, drahí, platilo: „Blahoslavené sú vaše oči, pretože vidia a vaše uši, pretože počujú.“

Vypočujte si rozprávanie mladej mamičky: „Čakali sme dieťaťko. Teda presnejšie povedané, ja som čakala dieťaťko. Manžel čakal syna. Priznám sa, že presvedčil aj mňa. Na námietky príbuzných, že by to mohlo byť aj dievčaťko, sme len mávli rukou, že sa to nemôže stať. Keď mi na pôrodnej sále sestrička oznamovala: „Je to pekné dievčaťko“, pýtala som sa: „Nepomýlili ste sa?“ „Nepomýlili“, odpovedala sestrička. Dcéčka teda spočiatku vyrastala v modrom, čo

sme mali prichystané pre chlapčeka, ale s manželom sme ju prijali s otvoreným náručím.“ Boli doby, keď narodenie dcéry znamenalo skutočné sklamanie. A nielen u panovníkov, ktorí sa báli o vymretie svojho rodu. Vo vyvolenom národe sa v túžbe po synovi skrývala nádej, žeby to snáď mohol byť sľubovaný Mesiáš.

Keď Joachim a Anna očakávali narodenie dieťaťka, pravdepodobne čakali chlapčeka. Taktiež ako ostatné pravoverné židovské rodiny, mali tiež mesiášske predstavy. Dieťaťko sa narodilo – dievča. Dali jej meno Mária. Zaiste ju prijali s radosťou, veď nádej na budúceho

Mesiáša zahrňuje v sebe rod jeho otca aj matky. A tak radostným prijatím rodičovstva dali pozemský život tej, ktorá bola počatá bez poškrvny prvotného hriechu, ktorá je milostiplná, ktorú budú blahoslaviť všetky pokolenia až do konca sveta. To bol teda príklad radostného prijatia otcovstva a materstva.

V dnešnej dobe sa slová „radostná udalosť“ v mnohých rodinách berú skôr ironicky a posmešne. Pre mnoho žien je poznanie, že sú v požehnanom stave, skôr poznáním plným úzkosti a trápenia. V mnohých rodinách je tehotenstvo začiatok vzájomných výčítiek, kto to zavinil a podobne. Lekári hovoria, že dve z troch detí sa nedožijú svojich prvých narodenín. Taktiež všetci vieme, že tí, ktorí sa narodia, majú dosť často narušené nervy. Prečo asi? Prvotná príčina je v sebecke a nezodpovednosti tých, ktorí odovzdávajú veľký dar života.

František s Aničkou sa mali radi. Chodili spolu do práce, trávili spolu veľa voľného času. To je normálne a prirodzené. František však po čase začal byť náročný a požadoval pre seba stále viac. Anička cítila, že sú tu určité medze, ale nechcela Františka stratiť, mala ho naozaj rada. A keď sa jej vyhrážal, že sa rozídu, ak..., privolila. František dosiahol svoje. Anička, bohatšia o ďalšiu skúsenosť, sa v duchu pýtala: „A to je všetko?“ Tým sa to všetko neskončilo. Po čase sa ukázalo, že Anička bude mamičkou. František o svadbe nechcel ani počuť, nie je vraj hotový so štúdiom. Jeho matka ju tiež presvedčovala, aby bola rozumná a nechala si to vziať, aby nekazila život chlapcovi a sebe. Po dlhom váhaní a bezsenných nociach Anička súhlasila s potratom. Do nemocnice prišiel

za ňou František aj s matkou, boli k nej veľmi milí, priniesli kyticu krvavo červených ruží. Boli radi, že im pomohla z trápnej situácie. Viac sa k nej v živote nehlásili. Tak skončila Aničkina láska. Zostalo jej v srdci veľké sklamanie a ukrutná celoživotná bolesť.

Prečo o tom hovorím v dnešný deň? V evanjeliu sme počuli, že Panna Mária taktiež počala dieťa. Prijala ho, aj keď to nebolo ľahké. Veď bola slobodná a zasnúbená. Čo na to povie snúbenec a čo ľudia? Nech sa stane, ako Pán chce. Počala dieťa nielen vo svojom lone, ale aj vo svojom srdci. Mala ho rada od chvíle, keď vyriekla svoje prvé „áno“. Nechceme súdiť tie, ktoré povedali svojmu dieťaťu „nie“! Majú už teraz dosť svojho trápenia, ale treba pripomenúť jedno. Manželia majú právo zodpovedne sa rozhodnúť, koľko detí sú schopní nielen priviesť na svet, ale taktiež ich aj vychovať. Ale keď už je dieťa tu, keď už žije, hoci ešte len pod srdcom matky, tak ho už nesieme odmietnuť. Práve tu nám svieti príklad Panny Márie, ktorá prijala dieťa nielen svojou vôľou, ale aj svojím srdcom. Aj nemanželské deti miluje Pán Boh. Charlie Chaplin, Leonardo da Vinci, prof. Hlaváč z Hermanoviec, to všetko boli významné osobnosti aj napriek tomu, že to boli nemanželské deti.

Lekársky je dokázané, že nechcené dieťa, neprijaté srdcom už pod srdcom matky doslova do seba saje všetko zlo z nariekajúcej, rozčúlenej, hádavej matky. Päťdesiat percent povahy dieťaťa je už hotových pri narodení. Preto, keď dieťa vyrastá pod srdcom matky, ale bez jej srdca, nechcené, nemilované, keď k nemu prichádzajú len impulzy zlosti, cudzosti, nečudujeme

sa, že sa narodí úzkostlivé, bojazlivé, plačlivé, roztrasené. Veľké percento neuróz u detí je zavinené tým, že ho matka neprijala srdcom. Preto právom môžeme povedať, že matkino srdce je rovnako potrebné k rastu a vývoju dieťaťa, ako jej krv. Matkino srdce je pre dieťa potrebné i po narodení, stále. Nielen vtedy, keď sa dieťaťu nedarí, keď je choré, protivné, keď sa štyrikrát po sebe pociká, dorastá a a ocitá sa v problémoch puberty. Všetky deti potrebujú, aby ich matky počali a zahrňovali do svojho srdca. A aby v ich srdci boli po celý život. Práve tu máme veľký príklad v Panně Márii. Nech je ona, najlepšia Matka, tým najlepším vzorom pre tie matky, ktoré ju nasledujú v materstve a prosia o pomoc.

Brat a sestra, ak tomuto, čo bolo doteraz povedané opravdivo veríme a snažíme sa Božej nekonečnej láske zo všetkých síl zodpovedať, to je len samozrejmosť. Ak sa za to revanšujeme vypočítavo, ak Bohu za to meriame odtiaľ-potiaľ, je to na posmech. Ale ak sa nerevanšujeme za to Bohu vôbec, to je nevkus, vina a je to aj nebezpečenstvo. A toto nebezpečenstvo sa volá peklo, večné zatratenie. Nuž ak sme tu v tejto chvíli i takí, čo Boha ešte nemilujeme, aspoň sa ho bojme, ale zároveň vytrvalo prosme, aby čím skôr premenil v nás tento strach na lásku. Lebo pravou ozvenou lásky je vždy len láska.

Vidíme to na tomto skutočnom príbehu. Wilhelm Busch vo svojej knihe píše o zaujímavej udalosti, ktorá sa stala na prednáške v Porúrsku. Prednášateľ dokazoval, že Boh nejestvuje. Sála bola preplnená. Fajčilo sa a veľký mrak tabakového dymu sa vznášal nad poslucháčmi. Mnohí si veselo poťahovali

cigaretu a v duchu si opakovali. „Bravo! Výborne! Boh neexistuje. To je senzáčné. Môžem si robiť čo chcem.“ Po prednáške predseda júci vyhlásil. „Teraz bude diskusia. Kto chce niečo povedať, nech sa prihlási.“ Ale nikto nemal odvahu. Zväčša si povedali, alebo pomysleli: „Takému učenému človekovi sa nemôžem postaviť na odpor.“ A kto s ním nesúhlasil, netrúfal si vystúpiť na pódium, pretože všetci rečníkovi tleskali.

A predsa vzadu sa hlási babička v čiernom čepčeku. Predsedajúci ju zbadať: „Babička, chcete niečo povedať?“ „Áno, chcela by som.“ „Tak potom musíte prísť sem na pódium.“ „Ale áno, však už aj idem.“ Prišla k rečníckemu pultu a začala. „Pán súdruh rečník, hovorili ste dve hodiny o svojej nevere. Dovoľte mi, aby som ja prehovorila päť minút o svojej viere. Keď som bola mladá, môjho muža postihlo v bani nešťastie. Priviezli mi ho mŕtveho. Zostala som s tromi malíčkymi deťmi celkom sama. Vtedy ešte sociálna pomoc nejestvovala a v našom dome nastala krušná situácia, že by som bola iste zúfalá, alebo sa bola zbláznila, keby som nebola mala vieru v Boha. Modlila som sa: „Otče nebeský, ty vidíš moju situáciu. Daj mi sily, aby som to vydržala. Buď ty Otcom mojich detí. A Boh mi bol jedinou posilou. Lenže to nie je to hlavné, čo som chcela povedať. Dôležité je to, že Boh nás tak miluje, že keď zomrieme, dá nám spolu večne žiť. Budeme spolu žiť s manželom a deťmi v láske večného Trojediného Boha. Pán súdruh rečník, taká som šťastná, že mám vieru v Boha. A teraz sa vás pýtam, čo vám prináša vaša nevera?“ Tu rečník vstal, pohladkal babičku po čepci

a povedal: „Ach, takejto starej žene predsa nechceme vieru brať. Pre starých ľudí je viera celkom dobrá.“ Ona sa proti tomu postavila. „Nie, takto si na mňa neprídete. To čo som povedala, sa stalo, keď som bola mladá ako vy. V mojej mladosti ma viera v Boha zachránila. Ale vy mi odpovedajte na otázku, ktorú som vám položila. V čom vám, pán súdruh, vaša neviera už pomohla?“

A rečník sa dostal do rozpakov. Bolo mu zaiste ako známemu filozofovi Friedrichovi Nietzsche, ktorí po odmietnutí Boha zvolal: „Ešte mám dajaký cieľ? Mám ešte prístav, do ktorého by mohla smerovať moja lodička? Mám ešte priaznivý vietor do plachiet? Kde je domov môj? Hľadám ho, ale nenachádzam ho, ó, večná prekliata prázdnota.“

Bratia a sestry, čo si asi v tejto chvíli teraz myslíte? Necítite, že viera v Boha má veľký význam pre náš život? Akú veľkú pravdu vyhlásil svätý Peter apoštol, keď napísal, že viera v Boha je cennejšia než zlato. A tak dnešný sviatok nás nemusí dovádzať do namáhavého pátrania po podstate o prirodzenosti a ta-

jomstva Trojjediného Boha. Podľa návodu a príkladu Pána Ježiša uberať sa k Bohu radšej srdcom ako rozumom. Srdce je v otázke Boha schopnejšie ako rozum a práve srdcom hovorme veľa k Bohu.

Hovorí sa o ktoromsi kráľovi, že chcel na vlastné oči vidieť Trojjediného Boha, o ktorom kňazi a mnohí ľudia toľko rozprávajú. Zavolať si svojich mudrcov a pohrozil im najťažšími trestami, ak mu tohto Boha neukážu. Všetci boli z toho krajne zúfalí, až sa to dozvedel jeden obyčajný pastier. On sa mudrcom ponúkol, že kráľovi vyhovie. Zašiel za kráľom a vyviedol ho na širokú lúku, kde z oblohy pražilo nemilosrdné slniečko. Pastier ukázal na slnko a povedal kráľovi: „Pozerať, kráľ, päť minút do slnka s otvorenými očami a potom v tom slniečku uvidíš Boha.“ Kráľ pozdvihol hlavu a očami chcel pozrieť do slnka, ale ihneď hlavu sklonil a zakričal: „Ty si blázon, chceš aby som prišiel o zrak?“ „Ale, môj pane“, povedal s úsmevom pastier, „slnko je predsa len nepatrná čiastočka Božieho veldiela, slabý odlesk jeho veľkosti, múdrosti a moci. Ako chceš teda

vydržať pohľad na Boha, keď nevydržíš svojimi očami pohľad ani na jeho slnko?“

A tak, drahí moji bratia a sestry, čo náš rozum nevládze pochopiť, toto srdce láskou vie svojmu Bohu a Stvoriteľovi povedať svätá Anna, Joachim i preblahoslavená Panna Mária: **„Sláva Otcu i Synu i Duchu svätému. Ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz i vždycky i na veky vekov.“ V mene Otca i Syna i Ducha svätého. Amen.**

Mgr. Ján Biroš

Poznámka autora:

Bol som pastierom kráv ako posledný člen rodiny a najťažšie mi bolo ísť s kravami v nedeľu pred odpustom, aj po odpuste sv. Anny.

Ráno sme vstávali pred štvrtou hodinou, aby sa kravy napásli a my, aby sme sa mohli zúčastniť odpustu sv. Anny.

Tak som si v duchu prial, aby za mňa túto službu zobral otec, - no nestalo sa tak nikdy. Uznal som to otcovi, ale so slzami v očiach, harmonikou za 6,50 a kukátkom za 5,50 kráčal som do Bluchova napásať kravy.

Ked' som mala šesťnásť, bola som znásilnená Ale potrat bol oveľa horší

Na svoje prvé rande som šla v šesťnástich. Bola to len pár dní pred mojimi sedemnástimi narodeninami. Bola som nadšená. Ten chlapec hral futbal a bol populárny. Najedli sme sa a pozreli sme si film. Do konca mojej večierky som stále mala trochu času, a tak sme sa chvíľu vozili po našej dedine. Šli sme na nejaký majetok jeho rodiny, prechádzali sme sa tam a pozerali si kone. Moje prvé rande, ktoré vyzeralo ako krásny sen, sa čoskoro premenilo na nočnú moru – vtedy, keď ma znásilnil v stodole.

Spočiatku som to nechcela nikomu povedať. No začal sa mi vyhrážať a hovoril, že by som to oľutovala, ak by som to niekomu povedala. Hovoril, že by mi zničil život a že by mi aj tak nikto neveril. O niekoľko týždňov neskôr som to povedala kamarátke. Po rozhovore s niekoľkými ľuďmi som zistila, že on už rozšíril svoju verziu toho, čo sa v tú noc stalo. Nikto mi neveril. Ľudia, ktorým som dôverovala, ktorých som milovala a ktorí ma mali podporiť, to nespravili. A tak som celú tú vec začala proste popierať a snažila som sa to vytesniť z pamäte.

Veľmi som nepremýšľala nad možnosťou, že by som bola tehotná, pretože som mala na to celé kvôli znásilneniu skreslený pohľad. A potom - pravdepodobnosť, že by som otehotnela, nebola veľká. Nebola... no len dovtedy, kým som nezačala mať príznaky, vďaka ktorým som si začala uvedomovať, že by som mohla byť tehotná. Šla som si do iného mesta kúpiť tehotenský test a urobila som si ho na toalete čerpaciej stanice, aby sa

to nikto v mojom rodnom meste nedozvedel. Predtým, než som si urobila test, už som trochu premýšľala nad tým, čo budem robiť, ak vyjde pozitívne, a tak som mala so sebou názov tehotenského centra aj s ich telefónnym číslom, pretože som si myslela, že ide o potratovú kliniku. Keď som tam tak bola – sama, na čerpacom stanici - mala som v sebe veľký strach a hnev. Bola som nahnevaná na Boha a pýtala som sa: „Ako si mohol dovoliť, aby som bola znásilnená?“ Bola som nahnevaná aj sama na seba za to, že som sa dostala do tejto situácie.

Z telefónnej búdky som zavolała do tehotenského centra a oni mi povedali, že by som mohla prísť aj hneď. To pre mňa znamenalo asi hodinovú cestu autom. V tej chvíli som nikomu neverila a rozhodla sa, že to nepoviem žiadnemu z priateľov a ani nikomu z rodiny. Mala som pocit, že by to len potvrdilo to, čo už o mne ľudia hovorili: že som „si vymyslela znásilnenie“. Išla som do tehotenského krízového centra, pretože som si myslela, že je to potratová klinika - s nádejou, že ešte v ten deň sa dostanem na potrat.

Boli ku mne veľmi milí a povedali mi všetko, čo som už o živote vo svojom vnútri vedela. Vôbec som nemala pocit, že by ma posudzovali. Ultrazvuk robili len v určité dni v týždni a aby som si ho dala spraviť, musela by som sa vrátiť o dva dni neskôr. S plačom som im povedala, že sa bojím a s tehotenstvom nedokážem čeliť ľuďom a že aj tak, keď odtiaľ odídem, pôjdem na potratovú kliniku. Ľudia z pora-

denstva mi povedali, že aj keď absolvujem potrat, budem tam vítaná a mám tam prísť a porozprávať sa s nimi. Až do dnešného dňa - teda o sedemnásť rokov neskôr - jeden z týchto poradcov stále patrí medzi mojich priateľov.

V duchu som sa bála výsmechu. Bála som sa, že budem musieť riešiť fámy, ktoré už môj násilník rozšíril a s pocitom, že moja povest' už bola aj tak dosť očiernená, som ešte v ten deň šla na potratovú kliniku. Táto klinika bola opakovane tehotenského centra, ktoré bolo vrúcne a príjemné, aj keď aj tam som mala taký ten „nemocničný“ pocit. Potratová klinika však bola chladná a sterilná. V čakárni boli aj iní, ale títo ľudia sa na seba navzájom nepozerali, ani si druhých nevšímali. Nebolo tam dostatok súkromia na to, aby som sa s recepciou porozprávala o dôvodoch, prečo som tam. Povedala, že by sa so mnou stretla, ale musela by som si dohovoriť schôdzku a na [potratovú] procedúru prísť na ďalší deň. Povedala som jej, že na druhý deň nemôžem vynechať školu, a tak mi povedala, že ma vezmú hneď.

Nečakalo sa tam a nekládli mi žiadne otázky. Jediné, o čo sa starali bolo, či mám peniaze na zaplatenie. Bolo im tiež jedno, že som tam sama. Bol to absolútne najhorší zážitok môjho života - ešte horší než samotné znásilnenie. Stále som si hovorila, že to bude v poriadku, že som bola znásilnená, takže na to mám právo a že sa z toho dostanem. Neverila som ničomu z toho, čo som si nahovárala, a tak som si to znovu

a znovu opakovala. Povedala som Bohu, že je to všetko jeho vina a v tom momente som bola úplne našťavaná. Vedela som však, že v mojom vnútri je dieťa. Vedela som, že život začína počatím, ale moja sedemnásťročná myseľ si to jednoducho nedokázala prepojiť.

Na potratovej klinike odhadli, že som medzi štrnástym až šestnástym týždňom tehotenstva, a tak počas procedúry použili ultrazvuk. Obrazovka bola pootočená, takže som nič nevidela. Nevieam, či malo nejakú poruchu to zariadenie alebo urobila chybu sestra, ale začula som tlkot srdca môjho dieťatka a keď sa to stalo, konečne sa mi to v hlave spojilo. Povedala som doktorovi, že chcem, aby prestal, ale on povedal, že na to je už príliš neskoro. Bola som mimo, pretože mi na uvoľnenie podali Valium. Sestry mi pomohli sa umyť a obliecť. Náhlili ma, pretože potrebovali miesto. Nebola som pripravená hneď sa hýbať alebo niekam ísť, ale oni sa vôbec nestarali o to, či ma niečo bolí, alebo či som nahnevaná. Neponúkli sa, že ma odvedú von k autu, ba dokonca sa ma ani len nespýtali, či ma má kto odviezť.

Skôr než som dokázala pomyslieť na cestu domov, som dve hodiny sedela v bolestiach v aute a plakala. V ten deň som vlastne vôbec nemala šoférovať. Podľa spoločnosti bolo o tento problém postarané, mne sa malo uľaviť a mala som byť schopná pokračovať vo svojom živote. Úľava mi však – spomedzi toho, čo som cítila – bola azda najvzdialenejšia. Spomínam si, ako som sama so sebou viedla dialóg, ktorý pripomínal tie rozhovory typu „dobrý verzus zlý“. Najprv som si hovorila: „Urobila si, čo si musela. Naozaj si mala

ilustračná snímka: Martin Magda

nejakú inú možnosť? Väčšina ľudí by to, čo si práve urobila, pochočila.“ Ale potom som si hovorila: „Ty vieš, že to bolo dieťa. Ako si to mohla urobiť? Si hrozný človek.“ Mala som pocit, že ani nie som pravou kresťankou.

Celé roky som robila čokoľvek, len aby som tú bolesť otupila. Ledva si pamätám na vysokú školu, pretože som celú dobu pila. Bojovala som tiež s poruchou príjmu potravy, a úprimne povedané, neviem, ako som to prežila. Bolo to jedine z Božej milosti. Celý ten čas som chodila do kostola, ale mala som pocit, že istá časť môjho ja je jednoducho mŕtva. Stále som sa vážne pýtala: „Ako by ma mohol Boh milovať? Ako by mi mohol niekedy odpustiť, že som zabila svoje dieťa?“

Vďaka veľkému množstvu stretnutí na poradenstve som prestala piť a zmenšili sa moje poruchy príjmu potravy. Počas istej doby sme sa zamerali na znásilnenie a prechádzali sme ním, čo bolo síce užitočné, no len zriedka sme sa čo i len dotkli potratu. Môj terapeut mi dokonca povedal: „Urobila si to, čo si v takejto situácii musela urobiť, veď ťa znásilnili.“

Prostredníctvom cirkvi som stretla kresťanského muža a až do svadobnej noci sme sa zdržali sexu. Mala som pocit, akoby som mala vo svojom živote už dosť odpadkov a chcela som robiť veci správne a ctíť si Boha. No ako čas ubiehal, stále som trpela depresiami a bojovala som s poruchou príjmu potravy.

Vždy som mala pocit, že práve

preto, čo som zažila pri príchode do tehotenského informačného centra, som neskôr v priebehu svojho života vedela, že sa chcem do takejto služby zapojiť aj ja. Práve sme v našom kostole slávili nedeľu zasvätenú posvätnosti ľudského života a ja som svojmu pastoremu povedala, že najbližšie takéto centrum je asi hodinu odtiaľto a že tu, v našej oblasti, takéto centrá veľmi potrebujeme. Vnímal, že túto víziu mám od Boha a povzbudil ma k tomu, aby som rozbehla miestne centrum. Tak som dala dokopy pár ľudí a začali sme plánovať otvorenie tehotenského informačného centra. Počas tohto procesu som počas návštevy iných centier a školení vôbec po prvý raz počula o popotratovej službe a o tom, aké služby ponúka. Vrhla som sa na čítanie o popotratovom (postabortívnom) syndróme a uvedomila som si, že toto bol môj hlavný problém, a že práve toto bol dôvod, prečo som toľko trpela. Všetko to do seba zapadalo.

A tak som pred pár rokmi prešla popotratoým biblickým kurzom a konečne som pochopila a prijala Božie odpustenie a milosť. Konečne som prekonala poruchu príjmu potravy. Sem-tam občas ešte upadnem do depresie, ale dá sa to zvládnuť a už mi neobmedzuje život. Práve som prostredníctvom nášho miestneho tehotenského centra začala popotratoú službu a sama pritom tieto ženy vediem procesom uzdravenia.

Som tu, aby som vám povedala, že potrat nikdy nie je odpoveďou. Spôsobí len to, že už i tak bolestivá a ťažká situácia bude ešte zraňujúcejšia. Počas môjho potratu som bola vydesená. Stále

som si kládla otázky o tom, čo sa bude diať a zdalo sa, že mi nikto nechce dať odpoveď. Pri spätnom pohľade si myslím, že chceli, aby som sa ponáhľala preto, aby som nemohla zmeniť svoj názor. Ešte mnohé roky potom - vždy, keď som počula niečo, čo len vzdialene znelo ako tlkot srdca - som mávala návaly hroznej úzkosti, ba i panické záchvaty. Dlho som nevedela, na čo vlastne takto reagujem a až o mnoho rokov neskôr, keď sme s mojím manželom čakali naše prvé dieťa, som si úzkosť prepojila s istými zvukmi.

Žila som vo svojom vlastnom, súkromnom pekle, až dovtedy, kým som neprešla popotratoým kurzom štúdia Biblie a nenašla uzdravenie. Bolest', ktorú som počas tých rokov cítila, bola taká veľká, že som občas doslova mala pocit, že ma zabije. Bola som veľmi depresívna. Boli časy, keď som sa rezala, lebo som si myslela, že to uvoľní trochu bolesti, ktorú som cítila vo vnútri. Mnohokrát som premýšľala o tom, že ukončím svoj života a párkrát som sa dostala až takmer k samovražedným pokusom. Vážne som si myslela, že moja porucha príjmu potravy ma nakoniec zabije a že v skutočnosti je práve toto cieľom toho, že sa takto správam. Mala som pocit, ako by som si zaslúžila trpieť a že - za to čom spravila - si nezaslúžim žiť život, ktorý by sa čo i len vzdialene podobal na šťastný.

Chcem, aby ľudia počuli môj príbeh. Tak ako je ťažké ho vyrozprávať, práve tak je to i potrebné. Počas toho nočného rande sa mi stalo niečo hrozné. Potom ma zradili moji najbližší. Všetko toto bolo veľmi bolestivé, ale vôbec sa to nedá porovnať s bolesťou,

vinou, hanbou, výčitkami, či nenávisťou voči sebe samej, ktorú som si nahromadila a ktorú na mňa satan navršil počas rokov nasledujúcich po potrate. V tom čase som si myslela, že to, čo som urobila, ospravedľňuje to, že som si túto situáciu nezvolila sama: otehotnela som, lebo ma znásilnili. Vedela som, že je vo mne život, ale myslela som si, že na tom nezáleží - kvôli tomu, ako sa tam tento život dostal. Nikdy som sa viac nemýlila. Potrat dieťaťa, ktoré bolo počaté počas znásilnenia, neovplyvní ženu inak, ako potrat dieťaťa počatého za iných okolností. V priebehu rokov som počas práce v miestnom tehotenskom centre hovorila s mnohými ženami, ktoré boli na potrate a naučila som sa jedno: všetky prežívajú rovnakú bolesť. Absolútne nijako sa nelíši. Konečný výsledok je vždy rovnaký.

Modlím sa, aby vďaka tomu, že vyrozprávam svoj príbeh, prehovorilo viac obetí znásilnenia a vyrozprávalo svoje príbehy. Aby sa tak znásilnenie prestalo ospravedľňovať ako dôvod na legálny potrat. Milujem svoje dieťa a žiaľim nad ním rovnako, ako by som žiaľila nad ktorýmkoľvek mojím iným dieťaťom. Každý deň premýšľam nad tým, koľko by malo rokov a aké by bolo. Nevieam, či by som ho vychovávala alebo ho dala na adopciu, ale je hrozne nespravodlivé, že nikdy nedostalo šancu žiť. Aj keď bol jeho život potratom skrátený, [potrat] nezabránil tomu, aby jeho život mal zmysel a účel, a aby skrze mňa vyrozprávalo náš príbeh. Som si teda istá, že jeho život nebol márný a že sa naň bude pamätať.

zdroj: LifeNews
pripravil M. Magda

Pieseň vďaky

Keď sa Antónia Kyselová priznala svojej matke, že by sa rada vydala za Juraja Zemka, matka tým nadšená nebola. Svadba sa však konala a o tri mesiace manžel odišiel za prácou do Južnej Ameriky, kam Antónia s ním odmietla ísť. Netušila vtedy, že si manžela tak skoro neuvidí. Deväť mesiacov po svadbe sa jej narodil syn. Od manžela potom celé tri roky nedostala ani korunu. Rozhodla sa preto, že dieťa nechá v opatere manželovej sestry a sama odišla za prácou do Francúzska.

Keď mal chlapec sedem rokov, náhle sa jeho otec vrátil domov, po polroku odišiel späť do zahraničia - tentokrát za manželkou do Francúzska. Syna nechal pri svojej sestre. Ťažko povedať, čo bolo príčinou, že chlapec vážne ochorel a privolaný lekár už len konštatoval, že mu niet pomoci a o dva dni zomrie. To chlapcovu starú matku Magdalénu prinútilo k nezvyčajnému činu – prikázala zapriať do voza, naložiť naň hodne sena, perinu, do ktorej uložila chlapčeka. Vtedy sa jej jeden zo zaťov opýtal: „A kto bude kočiřovať kone? Veď už je tma a do nemocnice je ďaleko.“ „Ktože by ich kočiřoval? Predsa ja! Či nepoznáš cestu do Topolčian? Kolkokrát som tade viedla pútnikov na svätodušnú púť. Verím, že Božie svetlo mi bude svietiť na cestu aj teraz.“ Stará mať zobrala so sebou aj dcéru Helenu, ktorá bola chlapcovi krstnou mamou. Mesiac im na cestu pekne svietil a stará mať sa podchvíľou obracala, či sa dieťaťu nepohoršilo. „Pane Bože“, premýšľala pri tom, „ak uznáš moje počínanie za správne, pomôž mi, prosím, aby sa chlapec zachránil. I ty, Matka Božia, Matka ustavičnej pomoci, pomôž, veď nebolo počuť, žeby si toho, kto ťa o pomoc prosil, nevyslyšala.“

Nadránom dorazili do Topolčian, a keďže stará matka vedela, kde býva riaditeľ nemocnice, zamierila s povozom rovno k

ilustrácia snímka: Martin Magda

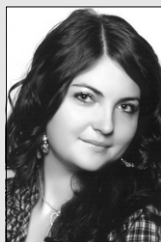
nemu. „Čo vás, pani Kyselová, ku mne privádza? Veď ste museli ísť celú noc.“ Poznal tú ženu, veď široko-ďaleko bola známa svojím spevom, keď pútnikom zaňtula v topolčianskom kostole: „Sem pospešte, ó, kresťania, pred obraz Márie... Ona je tá potecha..., tá potecha všetka... V každom kríži a trápení pomáha.“ Všetci sa k nej oduševnene pridali. A keď mu teraz povedala, koho so sebou priniesla, osobne išiel prijať chorého chlapca na oddelenie, no zároveň jej povedal: „S vaším vnukom je veľmi zle. Má dizentériu s úplavicou, čo sa zvyčajne končí smrťou. Postarám sa o neho, no pomôcť mu môže iba sám Boh. Teraz chodte domov a čakajte na telegram.“ „Teda zomrie?“, hlas sa jej zlomil. „Povedal som vám všetko, i to, že pomôcť môže iba Boh, jeho zázrak.“ Tíško odchádzala. No skôr, než opustila Topolčany, zašla ešte do kostola a na kolenách prosila pred milostivým obrazom: „A či bolo kedy počuť kedy, žebyś pomôcť nechcela. Tak ťa prosím, pomôž, aby sa zachránil. Nech si mu ty, Matka milá, uzdravenia posíla.“

Prešiel týždeň, druhý, tretí a telegram neprichádzal. Stará mať však poslala

telegram do Francúzska, že s dieťaťom je veľmi zle. Po treťom týždni sa sama vybrala do Topolčian. A od radosti jej až srdce poskočilo, keď vnúčik, síce ešte na posteli, natiahol k nej rúčky a povedal: „Babička! Bol som tak vysoko nad zemou, ale tam mi jedna milá pani povedala, že musím ísť ešte naspäť, lebo že ma tam ešte nepotrebuje, že patríť dolu, kde ma ešte budú potrebovať. A riaditeľ nemocnice prisvedčil: „To isté povedal aj nám, keď sme sa ho spýtali, čo sa mu snívalo počas tých dlhých dní a nocí, keď vo vysokých horúčkach nevedel nič o sebe. Stal sa zázrak, milá stará mama, vášho vnuka Boh a presvätá Panna zachránili. Môžete si ho už vziať domov.“ Stará mama dostala ešte pokyny, akú stravu má chlapcovi podávať.

A skôr, než odišli na stanicu, vzala vnuka do topolčianskeho kostola, kde zapievala pieseň vďaky. Bola to tá známa: „K nebesiam dnes zaľeť pieseň, tam kde tróni Mária,...“ Chlapec počúval a hlboko sa mu tá chvíľa zapísala do srdca, až tak hlboko, že táto pieseň sa stala jeho najmilšou natrvalo.

podľa skutočnej udalosti spracoval P. Majemík

Lenka Novotná

Úroda našich slov

Keď sa povie „september“, predstavíme si vyparádených prváčikov s veľkými aktovkami, ponuky školských potrieb v obchodných centrách, chladnejšie rána, skoršie stmievanie, ale aj čas zberu úrody. Tá je závislá od počasia a od našej starostlivosti. Toto leto bolo plné horúcich dní a takmer vôbec nepršalo. Ak by sme zeleninu v záhradke či kvety dostatočne nezavlažovali, vyschli by a všetko naše namáhanie by vyšlo nazmar.

Horúčavy však nevpávajú len na ovocie, zeleninu a kvety, ale aj na ľudí. V tých najteplejších dňoch sme sa cítili vyčerpaní a podráždení viac ako inokedy. A takéto zmeny nálad sa potom odrážajú aj na našom správaní. Niekedy v dôsledku únavy, vyčerpania či nervozity povieme aj to, čo by sme inokedy nepovedali a ani netušíme, ako tým ublížime ľuďom v našom okolí. Stačí pár nepremyslených slov, ktoré vyslovíme v náhlom afekte.

Je všeobecne známe, že slová dokážu ublížiť viac ako fyzický útok. Rana či modrina na tele sa zahojí a neskôr zmiznú, až na nich po dlhom čase úplne zabudneme. Pichľavé slová však zasiahnu naše najhlbšie vnútro, našu dušu. Zakorenia sa a po čase z nich môže vyrásť zárodok nízkeho sebavedomia či dokonca depresie. Osobne by som ich prirovnala k tekutému, pomaly zabíjajúcemu jedu. Ten sa síce rýchlo vstrebe, ale následky jeho účinku nevidíme hneď. Naše vnútro rozožiera dovtedy, kým nás neusmrť.

Dôvodom slovného ublíženia však nemusí byť len horúčava, ktorá v tomto období môže pôsobiť skôr ako vý-

hovorka. Väčšinou sa to celé začne v nás. Závist, hnev, moc či zvláštny strach z toho, že niekto bude lepší ako my, nás menia na bezcharakterné stroje, ktoré ničia všetko a všetkých, ktorí im vojdú do cesty. A najväčším paradoxom je, že si to často veľmi dobre uvedomujeme.

Poznáte medzi deťmi obľúbenú hru na telefón? Niekoľko detí sa postaví vedľa seba a šepkajú si jeden po druhom tú istú vetu. Vtip je v tom, že kým prehovorí posledné dieťa, veta, ktorá sa povedala na začiatku je úplne skomolená. Aj keď sa to nezdá, aj my dospelí sa často hráme na takýto „telefón“. Od viacerých zdrojov zachytíme informácie, a aby sme si poskladali dokopy súvislosti, niečo si domyslíme, upravíme, prifarbíme a povieme iným. O mnohých ľuďoch tak rozširujeme neoverené informácie, ktoré sú vo svojej podstate len vymyslenými klamstvami.

Nepravdivé slová sú v súčasnosti najmocnejšou zbraňou a my žijeme v bludnej predstave, že ak ich používame, stávajú sa z nás uznávanejší a mocnejší ľudia. Ale opak je pravdou. Čím viac ich rozširujeme, tým viac dávame najavo našu slabosť. Ak

nedokážeme rozlišovať medzi pravdou a klamstvom, ako potom rozlíšime lásku od nenávisť? Ako rozlíšime ľudí, ktorí nám aj napriek našej nepravdivosti odpustili, od ľudí, ktorých sme od seba pre naše správanie definitívne odohnali?

Ak svoju dušu nebudeme každý deň polievať pravdou, vyschne. Neprinesie úrodu, stane sa z nej len akási suchá halúzka odsúdená na zánik. Ak chceme úrodu našich slov zbierať v podobe lásky a porozumenia od našich blízkych, pokúsme sa byť obozretnejší a vnímať každý deň ako dar.

Každé ráno, do ktorého sa zobudíme, je predsa šanca, ktorú sme dostali preto, aby sme dokázali napraviť staré chyby a začať odznova. Aby sme ukázali, že sme zas o trochu múdrejší, tolerantnejší a láskavejší.

A v neposlednom rade, budme vďační aj za ľudí, ktorých máme okolo seba. Či už sú to spolužiaci v škole, kolegovia v práci alebo ľudia z nášho blízkeho okolia, každý z nich má v našom živote miesto. A bola by škoda, keby sme ich namiesto priateľstva od seba odohnali vlastnou nerozumnosťou.

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva.

Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

Som zatrpknutý voči Bohu

V detstve som sa veľa modlieval, ale Boh nikdy neodpovedal na moje modlitby. Nedokázal som zosúladiť to, čo ma o ňom učili, s mojou osobnou skúsenosťou. Stálo sa mi toľko zlých vecí. Zomrela mi mama, z otca sa stal alkoholik, priateľka ma opustila. Je vari toto Boh lásky? Som na Boha nahnevaný.

Je to všetko otázka viery v Boha. Ak v Boha neveríš, potom na neho nemôžeš zanevrieť. Ak v neho veríš, potom vieš, že Boh sa nemôže dopúšťať takých chýb ako človek. A nemôžeš mu pripisovať všetko zlo, čo sa stane. Keby to tak bolo, aký by to bol Boh? Preto, ak v neho veríš, musíš akceptovať skutočnosť, že mu nemôžeš rozumieť, ale nepredstavuj si, že nie je starostlivý, nie je milujúci a že ťa nepočúva. A po-

tom, kto ti povedal, že to zlé, čo sa ti prihodilo v živote, zapríčinil priamo Boh?

Veľkou chybou, ktorej sa človek často dopúšťa je, že pripisuje všetko zlo Bohu. Zlo nepochádza od Boha. Isto si už videl šoféra, ktorý hromžil na Boha preto, lebo sa mu pokazilo auto, alebo preto, že narazil do stĺpa. Ako keby Boh riadil jeho auto. Ako keby si Boh vypil pred jazdou!

Mnohé veci nepochádzajú od Boha, ale majú svoj pôvod v človeku – v jeho slabostiach, obmedzeniach a chybách. Inokedy ich spôsobujú prírodné úkazy, ako sú zemetrasenia, tsunami, výbuchy sopiek ... Boh necháva prírodu vykonávať svoju prácu.

Vari Boh usmrtil tvoju mamu? Umrela pre chorobu tela. Alebo Boh urobil z tvojho otca alko-

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

holika a spôsobil tvoj rozhod s priateľkou?

Nepochybne. Boh dopustí, dovoľí, aby sa stali aj zlé veci. Ale dovoliť neznamená chcieť. Matka dá dcére súhlas, aby zostala celú noc von, mimo domova. Nechce to, ale keď je dospelá, dovoľí jej to. Ak sa jej však niečo stane, môžeš za to dávať vinu matke?

Takže táto zatrpknutosť je vlastne detinská. Boh vie viac, ako my, čo je lepšie.

ilustračná snímka: Martin Magda

Ahoj, deti!

A je to tu! Začal sa nám september, a to neznamená nič iné, len to, že školy otvorili svoje brány. Po dvoch mesiacoch leňošenia je čas znova rozhybať svoj mozog a opäť si zvyknúť na ranné vstávanie. ;)

Do stopách svätcov - sv. Cyprián

Sviatok sv. Cypriána pripadá na 16. september.

Narodil sa okolo roku 210 v Kartágu, ktoré leží na území dnešného Tuniska. Pochádzal z bohatej pohanskej rodiny. Bol pyšný, no raz sa po rozhovore s kňazom odhodlal dať pokrstiť. Predal svoje majetky a peniaze rozdal chudobným. Myslite si, že slávni ľudia žijú len dnes? Nie je to tak. Aj on bol vo svojej dobe veľmi slávnym a populárnym medzi kresťanmi, čo sa však nepáčilo pohanom. Bol vzdelaný vo vedách a umení a dal sa vysvätiť za kňaza. Ľudia ho mali veľmi radi a tak sa stal aj biskupom. Keď v meste vypukol mor (mor je infekčná choroba, ktorá sa v minulosti veľmi rýchlo šírila a na ktorú umieralo veľa ľudí; hovorilo sa jej aj „čierna smrť“), on sám pomáhal a vyzýval aj ostatných na pomoc, preto je aj patrónom proti moru. V roku 258 napokon zomrel ako mučeník kvôli tomu, že sa odmietol vzdať svojej viery. Kresťania však jeho telo cez noc slávnostne pochovali.

Ostalo nám po ňom veľa spisov a listov. Aj to je dôvod, prečo jeho pamiatka žije dodnes.

P.S.: Nemýľte si ho s Cypriánom, ktorý žil v Červenom kláštore a ktorého postava bola sfilmovaná v slovenskom filme Legenda o lietajúcom Cypriánovi. ;)

detskú stranu pripravuje: Tomáš Magda ml.

Letný tábor 2015

Deti, spolu s vami sme táborovo prežili už v poradí piate leto. Dokopy, za prvý aj druhý turnus, vás bolo neuveriteľných 90 a tohtoročný tábor v sebe niesol posolstvo Božieho milosrdenstva. ;)

V mene všetkých animátorov sa vám chcem poďakovať za krásne strávený spoločný čas, za to, že ste prišli. Bola nám s vami veľmi dobre a veríme, že všetky zážitky zostanú v našich aj vašich spomienkach medzi tými najkrajšími. ;)

Vďaka patrí duchovnému otcovi Marekovi za dôveru, taktiež všetkým rodičom, ktorí nás aj osobne prišli podporiť. Ďalej všetkým sponzorom, pani kuchárke, všetkým vám, ktorí ste na tábor mysleli v modlitbách. Samozrejme, ďakujeme našej vedúcej Janke, ktorá drží nás animátorov pohromade a dodáva sil, aby všetko fungovalo tak, ako má. ;)

ĎAKUJEME! ;)

Tajnička

			4.			7.	8.	9.
1.	2.	3.		5.	6.			

Úloha pre teba! Vypĺň tajničku a dozvieš sa známe septembrové školácke heslo. ;)

1. Púšťame ho v jeseni.
2. V záhrade po ňom zostávajú kôpky hlíny.
3. Obilnina, ktorú poznáš ako ovsené vločky.
4. Zatíkáme ním klinec.
5. Modlitbu končíš slovom...
6. V Paríži je Eiffelova...
7. Neexistoval by bez nej život.
8. Cestuješ ním po koľajniciach.
9. Ježiš premenil vodu na víno v Galilejskej

**národný pochod
za život**

pro-life vlak BRATISLAVA 20. september 2015

pochodzazivot.sk radosť zo života

10614			10615			
Zo / Do stanice	Príchod 20.9.2015	Odchod 20.9.2015	Príchod 20./21.9. 2015	Odchod 20./21.9. 2015	Cena spiaťočné cestovného	Cena povinné spiaťočné rezervácie *
Humenné		1:00	1:05		36,00 €	0,00
Strážske	1:10	1:12	0:53	0:55	36,00 €	0,00
Michalovce	1:23	1:25	0:40	0:42	33,00 €	0,00
Bánovce n.O.	1:34	1:35	0:29	0:31	33,00 €	0,00
Trebišov	1:45	1:47	0:17	0:19	33,00 €	0,00
Košice	2:40	2:50	23:23	23:32	30,00 €	0,00
Kysak	3:03	3:05	23:09	23:11	30,00 €	0,00
Margecany	3:19	3:20	22:52	22:55	28,00 €	0,00
Sp. Nová Ves	3:46	3:48	22:25	22:27	28,00 €	0,00
Poprad-Ta	4:06	4:07	22:06	22:08	28,00 €	0,00
L. Mikuláš	4:47	4:48	21:25	21:27	25,00 €	0,00
Ružomberok	5:05	5:07	21:06	21:08	25,00 €	0,00
Bratislava hl. st.	8:40			17:30		

* bez rezervácie nie je možný výdaj cestovného lístka

Trampoty v manželstve

95. Chránme si naše manželstvo

Nikto z nás nie je vyňatý z nebezpečenstva milostného dobrodružstva! Všetci sme potenciálne schopní zaľúbiť sa do niekoho iného, často vtedy, keď to najmenej očakávame.

Kráľ Dávid, jeden z najznámejších starozákonných kráľov, podľahol, keď sa jedného večera prechádzal na streche svojho paláca: „V tom uvidel zo strechy kúpať sa ženu. Žena bola na pohľad veľmi pekná. Dávid sa dal o žene dopytovať“ (2Sam 11, 2-3). Žena menom Betsabe bola manželkou kráľovského vojaka v Dávidovej armáde. No už bolo neskoro. Dokonca už predtým, ako ju pozval k svojmu lôžku, zašiel Dávid pridaleko. V

okamihu, keď sa začal pohrávať s myšlienkou na cudzoložstvo, stanovil tým smerovanie svojich činov, ktoré mali hrozné dôsledky pre jeho rodinu na mnoho ďalších rokov.

Rozmach milostných dobrodružstiev v dnešnej dobe a ich široká akceptovateľnosť nezmenšujú bolesť, ktorú spôsobujú každému jednotlivcovi, ktorého sa dotýkajú. Do milostného dobrodružstva sa ľahko vstupuje, ale zranenia a škody, ktoré nasledujú po ňom, sa nedajú tak ľahko napraviť. Manželstvo je vybudované na dôvere a ak sa dôvera raz zneužije, jej znovunastolenie je pomalý a bolestivý proces. Milostné dobrodružstvo je príťažlivé z krátkodobého hľadiska, sľubuje citovú blízkosť, intímnu konverzáciu a vzrušujúci sex. Ale z

dlhodobého hľadiska, keď sa manželstvo rozpadne a zničí sa rodinný život, to už vedie k trpkkej ľútosti.

V kresťanskom manželskom sľube reflektujeme Písmo, keď v prítomnosti našej rodiny a priateľov a pred tvárou Boha sľubujeme, že svojho manželského partnera „nikdy neopustíme a budeme mu verní... po všetky dni svojho života.“ Keď manžel/ka tento sľub poruší, ich partner (ich deti, ak nejaké majú) sú vystavení hroznému pocitu zrady.

Lebo porušenie sľubu je zradou človeka. Nie súlož je tou „podlosťou“ pri zrade. Súlož je dobrá (tak ako jablká sú dobré). Čo je pri cudzoložstve zlé, to je odcudzenie a podvod, nie súloženie. Ukradnuté jablko môže byť sladké a jesť ho je určite zdravé.

V dnešnej dobe ľudia uprednostňujú život založený na pocitoch a nie na pravidlách a rešpektovaní Božích zákonov. Naše pocity sú premenlivé a notoricky klamlivé.

Boh nám dáva zákon, ktorý zakazuje cudzoložstvo nie preto, aby nám pokazil zábavu, ale aby chránil rodinný život a aby nás uchránil od zraňovania jeden druhého a nás samých. Nový zákon nám hovorí: „Manželstvo nech majú všetci v úcte a manželské lôžko nepoškvrnené“ (Hebr 13, 4).

Tieto slová budú čítať aj tí, ktorí už vedú vzťah utajovaný pred manželom alebo manželkou, a iní, ktorí vedia, že ich partner má ľubostný pomer a ešte iní, ktorí sa sami cítia byť príťahovaní k niekomu a sú rozpoltení medzi túžbou zostať verní a mocou príťažlivosti tohto človeka. Nech dobre zvážia, či ich vzťahy nie sú čisto sebecké a sú diablom klamaní.

MUDr. B. Vaščák

Ilustračná snímka: Martin Vagda

Stalo sa:

- 9. 7. vo štvrtok bol dekanátny miništrantský futbalový turnaj vo Víťaze; začal sa sv. omšou o 8:00 h a pokračoval turnajom na miestnom ihrisku; v kategórii „mladší žiaci“ obsadili naši miništranti z Víťaza 3. miesto.

- 18. 7. výstup na kopec Roháčka so sv. omšou o 11.00

- 20. - 25. 7. bol „letný tábor 2015“, ktorý organizovali mladí animátori zo spoločenstva „Smerofky“ vo Víťaze; tábor bol rozdelený na dva trojdňové turnusy pre mladšie a staršie deti; prvý turnus sa konal v priestoroch farského dvora a blízkeho okolia; ubytovanie im poskytol Obecný úrad vo viacúčelovej sále; zúčastnili sa aj výletu do Hozelca; druhý turnus pre staršie deti sa konal v rekreačnej oblasti Lúčky-Potoky pri Lipanoch; na prvom turnuse sa zúčastnilo 51 a na druhom 40 detí

- 24. - 26. 7. sa konala odpustová slávnosť pri sv. Anne, ktorá niesla motto „Rodina – obraz Boha“; hlavnú sv. omšu v nedeľu o 10:30 h celebraval Mons. Ján Duda, súdny vikár Spišskej diecézy; tohtoročnú slávnosť pri sv. Anne poznačila aj tragická udalosť; počas búrky udrľ blesk do stromu a vážne zranil celú rodinu z Ovčia; matka Monika na mieste zomrela

- 29. 7. konal sa pohreb zosnulej Moniky Kollárovej v Ovčí; pohrebné obrady viedol a sv. omšu slávil spišský diecézny biskup Mons. Štefan Sečka; na pohrebe sa zúčastnilo 17 kňazov

- 6. 8. slávili sme sviatok Premenenia Pána

- 8. 8. výstup na kopec Slubica

so sv. omšou o 12:00 h

- 15. 8. v sobotu sme slávili prikázaný sviatok Nanebovzatia Panny Márie so sv. omšou v Doline o 10:30 h; sv. omšu celebraval Peter Fogaš, kňaz študujúci v Ríme

- 2. 9. Veni Sancte - vzývaním Ducha Svätého sme začali nový školský rok 2015/2016 svätou omšou o 8:00 h vo Víťaze a o 9:00 h v Ovčí

Stane sa:

- 8. 9. sviatok Narodenia Panny

Márie; svätú omšu o 10:30 h v Doline bude celebrovať Peter Gazda, rodák zo Širokého, študujúci v Ríme

- 15. 9. slávnosť Sedembolestnej Panny Márie o 10:30 v Doline

- 20. 9. po sv. omšiach zbierka na rádio Lumen

- 4. 10. v nedeľu sv. omša v Doline o 10:30 h obetovaná za miestnych poľovníkov, ktorú bude celebrovať Stanislav Takáč, farár zo Širokého

Ohlášky

- sobáš 12. septembra vo Víťaze o 15:00 h – Peter Karabinoš, syn rodičov Petra a Dariny rod. Novotnej, narodený v Prešove, bývajúci v Hermanovciach a **Petra Vihonská**, dcéra rodičov Petra a Márie rod. Forišovej, narodená v Prešove, bývajúca vo Víťaze

- sobáš 12. septembra v Ovčí o 16:00 h – Matúš Čigarský, syn rodičov Štefana a Ireny rod. Vaškovej, narodený v Prešove, bývajúci v Ovčí a **Jana Ďuricová**, dcéra rodičov Jána a Niny Nikolajevnej rod. Protčenkovej, narodená v Prešove, bývajúca v Prešove

- sobáš 19. septembra vo Víťaze o 15:00 h – Gabriel Sedlák, syn rodičov Rastislava a Anny rod. Imrichovej, narodený v Prešove, bývajúci v Župčanoch a Lucia Uličná, dcéra rodičov Jozefa a Kataríny rod. Kleščovej, narodená v Krompachoch, bývajúca vo Víťaze

- sobáš 19. septembra v Prešove – Ľubomír Šimčík, syn rodičov Stanislava a Márie rod. Jenčovej, narodený v Prešove, bývajúci v Ovčí a **Barbora Furčáková**, dcéra rodičov Vincenta a Marcely rod. Korinkovej, narodená v Prešove, bývajúca v Zlatej Bani

- sobáš 26. septembra v Lipanoch – František Salanci, syn rodičov +Františka a Daniely rod. Hudákovej, narodený v Prešove, bývajúci v Ovčí a **Martina Dzurusová**, dcéra rodičov Ladislava a Heleny rod. Andraškovej, narodená v Prešove, bývajúca v Lúčke

- sobáš 26. septembra v Ovčí o 16:00 h – Dominik Tkáč, syn rodičov Juraja a Moniky rod. Migašovej, narodený v Bardejove, bývajúci v Lúčke a **Michaela Ondriová**, dcéra rodičov Milana a Terézie rod. Kollárovej, narodená v Prešove, bývajúca v Ovčí

- sobáš 3. októbra vo Víťaze o 15:30 h – Viktor Vojtko, syn rodičov Štefana a Kataríny rod. Melničákovej, narodený v Humennom, bývajúci v Dedačove a **Dominika Balogová**, dcéra rodičov Matúša a † Evy rod. Adamkovičovej, narodená v Prešove, bývajúca vo Víťaze

- sobáš 10. októbra vo Víťaze o 15:00 h – Michal Michna, syn rodičov Štefana a Anny rod. Bombarovej, narodený v Starej Ľubovni, bývajúci vo Veľkej Lesnej a **Apolónia Galdunová**, dcéra rodičov Jozefa a Márie rod. Baranovej, narodená v Prešove, bývajúca vo Víťaze

Prehľad bohoslužieb

		Vítaz		Ovčie	
7. 9.	Pondelok				
8. 9.	Nar. Panny Márie	17:00	† Mária Halková (výročná) - kaplnka Dolina	18:00	† Mária, Helena a Ján Čigarskí
9. 9.	Streda			18:00	za ZBP rodiny Jenčovcov
10. 9.	Štvrtok	7:00	† Štefan, Františka, Žofia a Peter		
11. 9.	Piatok	18:00	† Mária, Alžbeta a Ján	17:00	† Ján, Andrej, Apolónia a Mária
12. 9.	Sobota	7:00	† Štefan a Viktor		
		15:00	sobáš: P. Karabinoš - P. Vihonská	16:00	sobáš: M. Čigarský - J. Ďuricová
13. 9.	24. nedeľa cez rok - B	7:30	za ZBP rodiny Alberta Čecha	9:00	za farnosť
		10:30	za ZBP levočských pútnikov		
14. 9.	Povýš. sv. kríža	18:00	† Marta	17:00	† Monika Kollárová
15. 9.	Sedembolestná Panná Mária	7:30	† Albert Blizman	9:00	† Valent, Mária a Mária Balogovci
		10:30	za ZBP M. Forišovej a jej dcéry (kaplnka Dolina)		
16. 9.	Streda			18:00	za ZBP rodiny Hudákovej
17. 9.	Štvrtok	7:00	† Ján, Veronika Kollárovcí a Fr. Uličný		
18. 9.	Piatok	18:00	† Ján a Helena Džamovci	17:00	za duše v očistci
19. 9.	Sobota	7:00	† Mária Ungvarská		
		15:00	sobáš: G. Sedlák - L. Uličná		
20. 9.	25. nedeľa cez rok - B	7:30	† Jakub, Regina a Ján Gregovci	9:00	za ZBP P. Jozefa Humeňanského
		10:30	za farnosť		
21. 9.	Pondelok				
22. 9.	Utorok	18:00	† Štefan a Anna Gregovci		
23. 9.	Streda			18:00	za ZBP Serafíny Kostelníkovej a jej rodiny
24. 9.	Štvrtok	7:00	na úmysel bohuznámej osoby		
25. 9.	Piatok	18:00	† Františka, Štefan, Anna a Žofia	17:00	† Jozef a Mária Balogovci
26. 9.	Sobota	7:00	za ZBP rodiny Francovej		
				16:00	sobáš: D. Tkáč - M. Ondriová
27. 9.	26. nedeľa cez rok - B	7:30	za farnosť	9:00	† Andrej Pribula
		10:30	za ZBP Stanislava a Veroniky Čechovcov		
28. 9.	Pondelok				
29. 9.	Utorok	18:00	† Flavián Jenča		
30. 9.	Streda			18:00	za ZBP rodiny Michala Jenču
1. 10.	Štvrtok	7:00			
2. 10.	Piatok	18:00	70: František Čech	17:00	† Štefan a Margita Sabolovci
3. 10.	Sobota	7:00	za ružencové bratstvo	17:00	za živých a mŕtvych členov RB
		15:30	sobáš: V. Vojtko - D. Balogová		
4. 10.	27. nedeľa cez rok - B	7:30	za ZBP rodiny Kapalkovej	9:00	80: Františka Jenčová
		10:30	za poľovníkov (kaplnka Dolina)		
5. 10.	Pondelok				
6. 10.	Utorok	18:00	† Anna Sirovičová		
7. 10.	Ružencovej P. M.	7:00	za ZBP rodiny Jána a Anny Galdunovcov	18:00	† Helena a František Jenčovci
8. 10.	Štvrtok	18:00	na úmysel bohuznámej osoby		
9. 10.	Piatok	18:00	† Valent a Mária Birošovci	17:00	† Roman Halko
10. 10.	Sobota	7:00	za ZBP Márie Forišovej a jej dcéry		
		15:00	sobáš: M. Michna - A. Galdunová		
11. 10.	28. nedeľa cez rok - B	7:30	za farnosť	9:00	50: Barbora Čarná
		10:30	za ZBP Jozefa Biroša a jeho rodiny		

9. júla 2015 - miništrantský turnaj sabinovského dekanátu

3. miesto ml. miništrantov

sochu priniesli z filiálky Ovčie

8 až 10. júla 2015 - návšteva sochy Panny Márie fatimskej

18. júla 2015 - sv. omša na vrchu Roháčka

20. až 25 júla 2015 - Letný detský tábor, 1. turnus

20. až 25 júla 2015 - Letný detský tábor, 2. turnus

8. augusta 2015 - sv. omša na vrchu Slúbica